

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

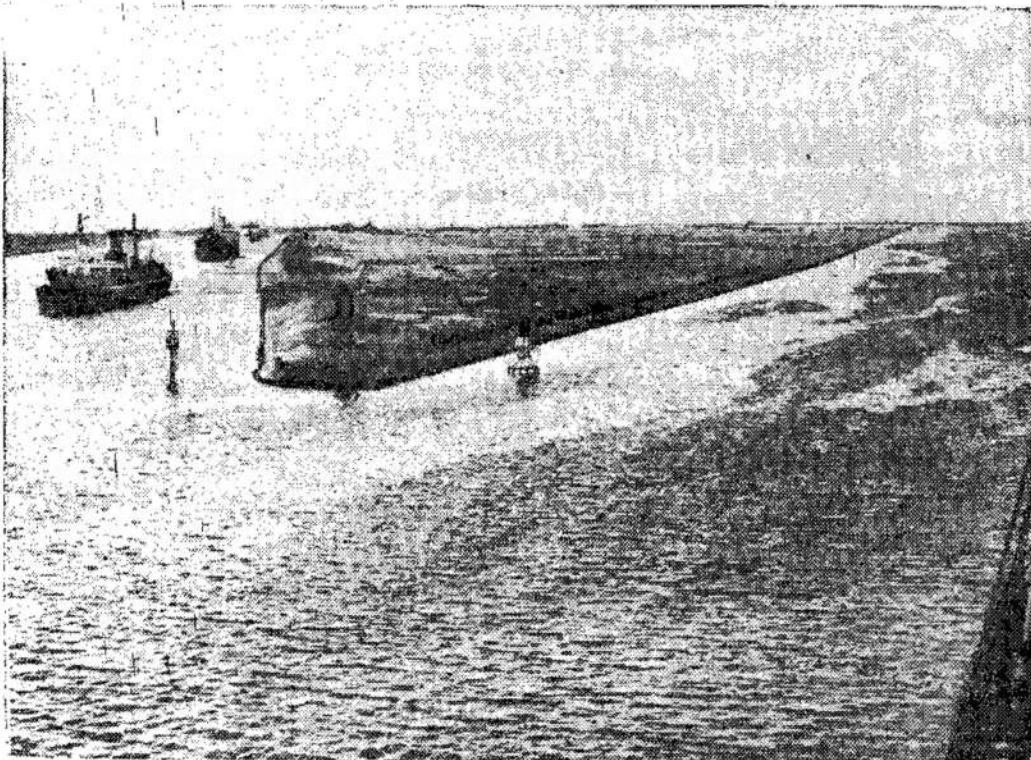
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the, Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,306

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 12, 1956 TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXV

Suezo kanalas toj vietoj, kur laivai susitinka plaukdami į abu galu. Iki šiol nebuvo jokiu susitrukdytųjų. Tuo tarpu lotai. Pranašystės, kad E- stoja į darbą rusai, vokie- giptas nesugebės tvarkyti laivų judėjimą, neišsipildė.

Kanalo Klausimas Saugumo Taryboje; Britai Nori Dar Didesnių Garantijų

NEW YORK. — Suezo kanalo klausimą perėmė Jungtinių Tautų Saugumo Taryba. Šiomis dienomis bus svarstomi abiejų pusių skundai.

Kiek matyti iš Britanijos užsienio reikalų ministro Selwyn Lloyd'o išsireiškimų per interviu ant televizijos, tai ir Saugumo Tarybai bus sunku išspręsti šį klausimą. Jis pareiškė, kad Suezo

Premjeras Vyksta Maskvon Deryboms

TOKIJO. — Japonijos premjeras Ichiro Hatoyama išvyko į Maskvą, kur jis tarsis su Tarybų Sąjungos vyriausybe dėl sudarymo sutarties, kuri panaikintų techniška karą tarp šių šalių.

Tūkstančiai japonų susirinko į aerodromą išlydėti premjerą. Jie lijkėjo jam, kad derybos būtų pasekmingos.

Hatoyama yra jau 73 metų amžiaus ir dalinai paralyžuotas. Grįžęs iš Maskvos, su geromis ar blogomis naujienomis, jis pasitrauks iš visuomeninio veikimo ir užleis savo vietą kitam.

Kanalo Naudotojų Asociacija nori dar didesnių garantijų, negu kad buvo numatytos senojo sutartyje. Ji nori, kad būtų numatytos automatinės sankcijos prieš Egiptą, jeigu pastarasis trukdytų laivų judėjimui.

Senoj sutartyje šios garantijos nebuvo todėl, kad tuomet nebuvo numatytas reikalas. Tomis sąlygomis, kokios tuomet buvo, britai ir francūzai būtų visai nepaisę Egipto ir jo nacionalizacijos. Dabar, atominėje gadyne, tas nebegalima, tad reikia numatyti sankcijas.

Jis nepasakė aiškiai, ar jis nori ekonominių sankcijų, ar ir militarinių.

Eina gandai, kad britai ir francūzai sutiktų tartinis su Egiptu pagal Indijos formulą, bet jie esą nusistatę nepriimti tos formulos pagrindu dėl sudarymo sutarties. Indijos formula numato tarp tautinę patariamą komisiją, kaip vesti kanalo reikalus, bet palieka kanalą Egipto kontrolėj.

Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Dulles tebėra "misterija". Kai kurie teigia, kad jis kalba dviem balsais. Vienu kartu jis užgria britų ir francūzų rezoliuciją, pasmerkiančią kana-

lo nacionalizaciją, o kitu kartu jis neoficialiai paleido žodį, kad nereikia į jo kalbą žiūrėti taip, kaip ji buvo pasakyta. Jis tik noris surasti būdą deryboms pradėti. Jis stovis už sudarymą komiteto deryboms pradėti.

Kuo reikalas baigsis, sunku pasakyti, bet tuo tarpu klausimas iš Viduržemio persikėlė į New Yorką. Kol jis bus tenai, ginkluoto susikirtimo nebus.

Reikalauja Sulaikyti Duokles Egiptui už Kanalo Naudojimą

Jungtinės Tautos. — Britų atstovai čionai ragina Jungtines Valstijas, kad jos tuojuo sustotų mokėjusios Egiptui duokles už naudojimą Suezio kanalu.

Jungtinių Valstijų registracijos laivai moka duokles Egiptui nuo to laiko, kai Egiptas nacionalizavo Suezio kanalą.

Dulles esąs pasižadėjęs duoti įsakymą laivams mokėti duokles Suezio Kanalo Naudotojų Asociacijai, bet iki šiol jis to nepadare. Kiti teigia, kad jis to negali,

Darbo Partija Pasisakė Prieš Nuklinius Ginklus

BLACKPOOL, Anglija. — Britanijos Darbo Partija savo konvencijoje čionai nei kiek nedvejojančiai pasisakė prieš nuklinius ginklus. Priimtoje rezoliucijoje ji reikalauja ne tik sulaikyti nuklinių ginklų bandymus, bet ir visai uždrausti visus atominius ginklus.

1,300 delegatų, atstovaujant virš 6,000,000 narių, užminėtą rezoliuciją pasisakė vienbalsiai. Atsikreipimą į delegatus padarė Philip Noel-Baker. Jis priminė delegatams Hirošimos baisenybes, kuomet amerikiečiai numetė tenai atominę bombą. Jis pareiškė, kad nedaug laiko beliko užbėgti ginklavimuisi už akių. Jeigu to nebus padaryta, gali būti pasiektas taškas, iš kur nebebus galima grįžti.

Konvencija taipgi davė įspėjimą dešiniems tydiams. Aneaurinas Bevenas buvo išrinktas į izdininkus. Eilė kitų kairiojo sparno darbiečių išrinkta į atsakomųjų postus.

Si konvencija taipgi smarkiai pasmerkė Edeno politiką, ypač ryšium su Suezio kanalo kriziu. Edenas reikalauja taip supynė, sakė kalbėtojai, kad dabar bus sunku be atitaisyti.

K. Zliacus buvo pasiūlęs, kad konvencija išreikštų pasitenkinimą dėl destalinizacijos Tarybų Sąjungoje ir siektų pasitarimo su Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratijų komunistinėmis partijomis. Pasiūlymas buvo atmetas, bet daugelis delegatų rodė susidomėjimą tu klausimu.

Si konvencija parodė daug gerų žymių. Išrodo, kad darbiečiai pabunda. Jie išstoja su pozityviu balsu už taiką už tautų sugyvenimą; už masinio žudymo pabūklų uždraudimą. Darbiečių balsai žymiai sustiprins taikos idėją.

Darbiečių pasipriešinimas Edeno vyriausybei, kaip buvo nurodyta konvencijoje, sulaukė Edeno ir Mollet užsąmojimą užimti Suezio kanalą jėga.

Islandija Stoja Be Nusileidimo Prieš JAV Bazes

WASHINGTON. — Amerikon atvyko Islandijos veikiantysis užsienio reikalų ministras Emilas Jonsonas ir jis tarėsi su sekretorium Dullesu. Buvo manyta, kad Jonsono atvykimas reiškia, kad Islandija darys nuolaidas dėl amerikiečių bazų Islandijoje, gal sutiks, kad jos ten pasilikty. Bet Jonsonas informavo Dullesą, kad Islandija dar vis reikalauja, kad Amerika tas savo bazes Islandijoje likviduoty.

Islandiečiai sako, kad Amerikos bazės turėty būti likviduotos ne vėliau 18 mėnesių po rugpiučio pirmos dienos.

Garbingai Palaidojo Neteisingai Nužudytus

BUDAPEST. — Vengrijos autoritetai, dalyvaujant 200,000 miniai, garbingai palaidojo atkastus neteisingai nužudytų lyderių lavonus: buvusio užsienio reikalų ministro Laszlo Rajko ir trijų kitų.

Jie buvo nužudyti šalčio karo metu. Jie buvo apkalinti suokalbinaujant prieš Vengriją, už tarnavimą Tito.

Kalbėdamas prie kapo, vicepremjeras A. Apro pareiškė: "Mes giliai apgailestaujame, kad tikėjome bauriam šmeižtui, kuris privedė prie jų nužudymo. Mes pašaukėm atsakomybėn ir pašaukėm kitus, kurie atsakominge už tai. Niekad tokie baisūs dalykai nepasikartos".

Laidotuovėse dalyvavo prezidentas ir kiti vyriausybės nariai.

HONG KONG. — Peipingo radijas pranešė, kad Kinija ir Napalas sudarė sutartį, pagal kurią Kinija duos Napalui paramos \$12,000,000.

Napalas randasi tarp Indijos ir Tibeto. Tai maža karalystė.

Pasidairius po Kanadą

Newfoundlando liberalai smarkiai supliekė konservatus. Jie išrinko 32 atstovus, o konservatai tik 4. Šiuose rinkimuose liberalai su premjeru Smallwoodu laimėjo 9 vietas.

Stebėtojai teigia, kad tokių rezultatų buvo galima tikėtis. Konservatai negalėjo pažadėti nieko, ko liberalai nebūtų žadėję. Rinkimuose dalyvavo ir CCF, bet nedaug balsų gavo. Jos lyderis pareiškė, kad CCF neturėjo galimybių perstatyti žmonių savo programos.

Konservatai turės konvenciją Otavoje gruodžio mėnesį, kurioje rinks naują lyderį vietoj George Drew. Pats George Drew "for sure" išėna iš vadovybės.

George Drew karta buvo trumpa. Turėjau patyje kaip konservatų partijos lyderio. Jis mėgė asūškauti prieš komunistus prieš Tarybų Sąjungą, bet šiaip jis neturėjo gero lyderio ypatumų. Vienais metais, laike rinkimų į Ontarijos parlamentą, jis supliekė CCF kandidatas. Turėjo vienas iš konservatų atstovų rezignuoti, kad sudaryti sąlygas Drew išrinkimui.

Konservatai tik Ontarijoj laikosi gerai. Visose kitose

provincijose jie neturi įtakos.

Visoki vertelgos prisišienavo pinigų per prąėjusius kelis metus. Dabar jie dešimtimis milijonų investuoja į statybą. Viena grupė (Toronto) nori užstatyti apartamentais vieną miesto dalį, kita kita, ir t.t., o šiomis dienomis viena grupė pasisiūlė su \$70,000,000 ir planu pastatyti daug įmonių senojo miesto pakraštyje.

Idomu, kad ši grupė nori, kad miestas išvartų 1,200 šeimynų. Kitaip sakant, verstina atpirktų jų namus ir iškeltų šeimas kur kitur.

Tofote daug kas nežino, kaip ilgai galės gyventi savo name. Jei ne vienas, tai kitas gali priversti parduoti ir keltis kur kitur.

Eina kalbos, kad artinantis šventėms bus pakeltos kainos ant svaiginančių gėrimų.

Taigi, įvairūs baliai gali pasidaryti dar iškaštingesni.

Pranešimai sako, kad Jungtinės Valstijos nusileido ir sutiko prisidėti prie pagilimo kanalo prie Cornwall Kanados pusėj.

Tam tikslui amerikiečiai turėsi išleisti \$10,000,000.

Reiškia, galų gale jūrų kelias eis ir Kanados pusėje ties Cornwall miestu. Tokiu būdu jūrų kelias bus tikrai Kanados - Jungtinių Valstijų kelias. Jeigu nebūtų buvę sutikta gilinti kanalą Kanados pusėje, tai ties Cornwall miestu kanalas būtų buvęs tik amerikiečių pusėj. Šiaip visur jūrų kelias eina viduriu.

Kanados Darbo Kongreso lyderiai planuoja atsiklausti visų svarbesnių partijų, kad sužinotų, kuri iš jų stovi arčiau darbininkų interesų.

Būsią patiekta sudaryta programa ir pareikalauta, kad partijos duotų atsakymą, ant kiek jos pasirengsios remti tą programą.

Programon, tarp kitko, įeina valstybinė sveikatos apdrauda, vienodi socialiai ir darbo įstatymai visur, socialio saugumo sistema, 40 valandų darbo savaitė, \$1.00 į valandą minimum alga, apmokamos atostogos, apmokamos statutinės šventės, taksai pagal išgalę mokėti.

Kanadietis

Įvairenybės

Kur Gyvatės Saugojamos...

Didžiuliame, pilname skubėjimo ir triukšmo mieste Čekoslovakijoje yra namas, kuriame tie gatvės judėjimo garsai vos girdimi. Tai — tylos ir ramybės karalystė, gyvačių karalystė. Simtai čia laikomų gyvačių "padedė" žmogui kovoti su ligomis ir skausmais, o taip pat apsisaugoti nuo gyvačių likandimo pasekmių.

Gamtoje gyvatės turi daug priešų, jas žiauriai persekioja ir naikina, o čia jos apsuptytos ypatingu rūpesčiu ir dėmesiu. Erdviuose terariumuose joms, kiek įmanoma, suteikiama visa, ką jos prarado laisvėje ir kas joms gali būti naudinga.

Sunkus ir pavojingas darbas su gyvatėmis. Norint gauti lašelį gyvatės nuodų, reikia atsargiai prispausti miniatūrinis gyvatės dantis prie specialaus laboratorinio indo krašto. Gelsvas lašas, likęs ant indo stiklo, gali vėliau būti žmogaus gyvybės išgelbėtoju. Iš gyvatės dantų išspausti nuodai išvalomi ir, kristalizuojant vakuume aparatuose, paverčiami į toksiną. Gyvačių nuodų serumas leidžiamas žmonėms ir gyvuliams gyvatei įgėlus. Be to, gyvačių nuodai vartojami medicinoje ir dėl kitų priežasčių atsiradusiems skausmams nuraminti. Dabartiniu metu nustatyta, kad atskiri gyvačių organai ir gyvačių nuodai, turintieji nemažą aktyvių biologinių medžiagų, yra kartu ir daugelio aukštai efektyvių fermentų škleidėjai.

Hamiltono savivaldybės pašalpos inspektorius L. Priest prie palapinės, kurioje gyvena čekoslovakų dipuko Cizek šeima iš 8: jis su žmona ir 6 vaikai. Kada Cizekas pareiškė, kad jis grįš į komu-

nistinę Čekoslovakiją, jo vaikai buvo išdalinti po namus. Cizekas skundėsi, kad su tiek vaikų negalima gauti buto. Jis taipgi neturi pastovaus darbo. Palapinėje matomas vienas jo vaikas.

KNYGOS

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS SALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmąją pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikalais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJS. D. M. Šolomso raštų rinkinys. Įdomūs ir naudingi pasiskaitymai. 318 puslapių, kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ZMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGEJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiavos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVĖJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Teva Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyvena Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

TRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoj po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanaukas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėti persiuntimą mes apmokame.

KLLD Centro Komitetas,
P. O. Sta. C. Box 1907. Toronto 3, Ont.

TARYBŲ

Studentų

Neries pakrantėse sek dienį ilgai skambėjo dainų muzika, jaunatviškas kas. Kai nusileido sute ir tolumoje sušvito tūksčiai miesto žiburių, Kauniškių kalnuose sulieps studentų draugystės žas...

Dar anksti rytą į reslikos sostinę iš Kauno a ko Politechnikos instit Lietuvos Žemės ūkio akademijos, Medicinos institutų kitų aukštųjų mokyklų, dentai. Sekmadienį Vilnių įvyko pirmoji Vilniaus Kauno studentų šventė.

Studentai bereginti už ga pažintis, randa bei kalbą. Jaunimo stadione laukdami sportinių žaidimų pradžios, jie kalbėjosi su kitais apie studijas, vros atostogas. Kitame blyje buvo kalbama apie rašiuose paskelbtą Numą dėl darbo užmokesčio didinimo mažai apmokam darbininkam ir tarnautojams. Nutarime kalbam apie studentų stipendijas.

Pagaliau į aikštę iš Vilniaus ir Kauno stud futbolu rinktinės. Rungtis prasideda. Kauniečiai, iš pirmųjų minučių įgiję svarą, laimėjo susitikimą santykiu 3:0.

Stadione pasirodo reslikinės studentų estafetės "Mūsų jėgos — Tau, Tame!" dalyviai. Pirmas bėgėjas pasiekia Politechnikos stituto studentas Povilas Kombinuotą estafetę. Trečiąją vietą užėmė niaus Valstybinio pedagoginio instituto studentai, rodę 55 min. 34 sek. laiko.

Po pietų šventės dalyrinkosi Karoliniškių kalnų koncertai ir studentų vakynės. Netrukus slėniais skambėjo pirmi Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko do universiteto studentų samblio liaudies instrumentų orkestro akordai, Neries krantėmis quaidėjo kolevinės kūrybos daina "Partijai". Vikriai sukosi kėjų poros.

Akordeonu puikiai sugPedagoginio instituto dantas Pliaukštė. Lietuvos liaudies melodija liejo Škėmos lumzdelio. O Kauno Veterinarijos akademijos vyrų kvartetas atlečkų liaudies dainą "Po gu stoviu", jugoslavų dainą "Marijana". Ilgai nenutrūkančiais plojimais buvo tikta Politechnikos instituto studentų Rimkaus ir Pe

TARYBŲ LIETUVOJ

Studentų Draugystės Šventė

Neries pakrantėse sekmdienį ilgai skambėjo dainos, muzika, jaunatviškas jūkas. Kai nusileido sutemos ir toluoje sušvito tūkstančiai miesto žiburių, Karoliniškių kalnuose suliepsnojo studentų draugystės laužas.

Dar anksti rytą į respublikos sostinę iš Kauno atvyko Politechnikos instituto, Lietuvos žemės ūkio akademijos, Medicinos instituto ir kitų aukštųjų mokyklų studentai. Sekmdienį Vilniuje įvyko pirmoji Vilniaus ir Kauno studentų šventė.

Studentai beregint užmezga pažintis, randa bendrą kalbą. Jaunimo stadione belaukdami sportinių žaidynių pradžios, jie kalbėjosi vieni su kitais apie studijas, vasaros atostogas. Kitame būrelyje buvo kalbama apie laikraščiuose paskelbtą Nutarimą dėl darbo užmokesčio padidinimo mažai apmokamiems darbininkams ir tarnautojams. Juk Nutarime kalbama ir apie studentų stipendijas.

Pagaliau į aikštę išėina Vilniaus ir Kauno studentų futbolo rinktinės. Rungtynės prasideda. Kauniečiai, iš pat pirmųjų minučių įgiję persvarą, laimėjo susitikimą santykiu 3:0.

Stadione pasirodė respublikinės studentų estafetės "Mūsų jėgos — Tau, Tėvyne!" dalyviai. Pirmas baigė pasiekti Politechnikos instituto studentas Peras. Kombinuotą estafetę Trakai Vilnius KPI komanda užbaigė per 53 min. 47,6 sek. Antroji vieta atiteko KKI sportininkams (54 min. 47 sek.) Trečiąją vietą užėmė Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto studentai, parodę 55 min. 3,4 sek. laiką.

Po pietų šventės dalyviai rinkosi Karoliniškių kalnuose, kur vyko saviveiklininkų koncertai ir studentų vaikštynės. Netrukus slėniais nusikambėjo pirmi Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto studentų ansamblio liaudies instrumentų orkestro akordai, Neries pakrantėmis puaidėjo kolektyvinės kūrybos daina "Ačiū Partijai". Vikriai sukosi šokėjų poros.

Akordeonu puikiai sugrojo Pedagoginio instituto studentas Pliaukštė. Lietuvių liaudies melodija liejosi iš škėmos lumzdelio. O štai, Kauno Veterinarijos akademijos vyrų kvartetas atlieka čekų liaudies dainą "Po langų stoviu", jugoslavų dainą "Marijana". Ilgai nenutrūkstaniais plojimais buvo sutikta Politechnikos instituto studentų Rimkaus ir Petro-

ko savo kūrybos humoristinė daina apie palšą studentą, kauniečių Kaziliūno ir Paplauškaitės atlikta B. Dvariono "Žvaigždutė" ir daugelis kitų programos dalykų.

Iki vėlaus vakaro užsitęsė šventė. Studentai skirstėsi su mintimis palaikyti užsiėmusią draugystę, sekantais metais susitikti ne mažiau įspūdingoje ir įdomioje šventėje.

St. Arnašius

400 GYVENAMŲ NAMŲ

Mažeikiuose plačiu mastu vyksta individualinių namų statyba. Neseniai į nuosavus

namus persikėlė gyventi geležinkelio darbininkas Adolfas Sedalis, linų apdirbimo fabriko šaltkalvis Zanis Zveinikas, gaisrinės darbuotojas Imantas Kiubis ir eilė kitų. Pokario metais mieste nuosavus namus pasistatė apie 400 darbininkų ir tarnautojų.

PANEVĖZIO DRAMOS TEATRO GASTROLĖS

Į Vilnių gastrolių atvyko Panevėžio dramos teatras. Respublikos sostinės žiūrovams panevėžiečiai parodys tris naujus pastatymus: J. Germano keturių veiksmų pjesę "Daktarą Kaliaušną", M. Gorkio "Paskutiniusius" ir A. Vienuolio šešių paveikslų dramą "Prieblandoje".

Gastrolės šiandien jau pradamos.

D. Banionis

Rašytojo Šimkaus 50 Metų Minėjimas

Rugsėjo 22 d. buvo iškilmingai paminėtas rašytojo Jono Šimkaus 50-ties metų jubiliejus. Į vakarą LTSR Valstybinės konservatorijos salėje susirinko rašytojai, mokytojai, studentai, visuomeninių organizacijų atstovai.

Minėjimą atidarė Lietuvos TSR Tarybinių rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas A. Vencklova. Susirinkusieji karštai sveikino J. Šimką su apdovanojimu — respublikos nusipelnusio meno veikėjo garbės vardo suteikimu. Įteikdamas LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo raštą, drg. J. Paleckis pažymėjo J. Šimkaus nuopelnus lietuvių literatūrai. J. Paleckis palinkėjo jubiliatui su neišsenkama energija ir toliau dirbti lietuvių tarybinės literatūros, lietuvių kultūros labui.

Rašytojai J. Baltušis ir A. Baltrūnas apibūdino J. Šimką, kaip rašytoją — visuomenininką, daug ir nuoširdžiai pasidaravusį lietuvių tarybinėje literatūroje, ugdatant jaunas literatūrinės jėgas.

Sukakties proga rašytoją sveikino Vilniaus ir Kauno miestų vykdomųjų komitetų, Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto, Lietuvių kalbos ir literatūros instituto, LTSR Valstybinės grožinės literatūros leidyklos, daugelio kitų kūrybinių organizacijų atstovai.

Iš Pietų Amerikos į Tėvynę sugrįžusių lietuvių vardu kalbėjo poetas Linas Valbasy.

Pabaigoje buvo perskaitytos gausios sveikinimo telegramos, kurias jubiliatu vardu atsiumtė TSRS Tarybinių Rašytojų Sąjungos Prezidiumas, Maskvos, Turkmenijos, Gruzijos, Baltarusijos, Lat-

vijos bei kitų respublikų rašytojų organizacijos. Su įdomumu buvo išklaustas R. Mizaros laiškas J. Šimkui. Savo atsakomajame žodyje J. Šimkus padėkojo už nuoširdžius sveikinimus.

MERKYS

Merkys — stambiausia pietų Lietuvos upė, dešinysis Nemuno intakas. Dėl nepaprastai spalvingų gamtos vaizdų jis laikomas viena iš gražiausių Lietuvos upių. Štai, Merkys ramiai teka, kirsdamas didžiuosius Rudninkų Girios ir Didžiosios Girios miškus, o čia jau sraunus vingiuoja tarp gelsvų Dzūkijos kopų, nešdamas savo melsvus vandenį į Nemuną.

Manoma, kad prie Merkio pirmieji žmonės apsigyveno vos iš mūsų krašto pasitraukus ledynams. Tai liudija upės pakrantėse randami gausūs akmenys ir kauko amžiaus radiniai, o taip pat ir tas faktas, kad prie Merkio randama daug titnagų, iš kurių pirmieji žmonės darėsi sau reikalingus įrankius.

Vėlesniais laikais, kai kryžiuočiai ugnimi ir kalaviju "krikštijo" lietuvius, prie Merkio lietuvių pulkai ne kartą pastodavo grobikams kelią. Ne vienas mūsų įvyko ant Merkio krantų. Ir dabar dar senelis dzūkas papasakos daug padavimų apie milžinkapius, likusius iš tų laikų, apie garsųjį Merkinės piliakalnį.

Merkys turi 210 km ilgio. Jo baseino plotas siekia 4000 kvadratinį kilometrą. Upė prasideda Baltarusijos TSR, netoli Ašmenos esančiose pelkėse. Nutėkėjęs nuo Merdininkų aukštumų, Merkys toliau teka plačia žemuma,

Liaudiškose Respublikose

Liaudies švietimas Mongolijos Liaud. Respub.

Šiomet išlaidos švietimui Mongolijos Liaudies Respublikoje sudarys 96,5 milijono tugrikų — 23,3 procento daugiau, negu praeitais metais.

1921 metais, kai Mongolijoje nugalėjo liaudies revoliucija ir valdžia atiteko darbo žmonėms, šalyje tebuvo iš viso 6 tūkstančiai raštingų žmonių (0,7 procento visų gyventojų). Šalyje anuomet buvo tik viena pasaulietinė mokykla, kurioje mokėsi 50 vaikų, bet užtat buvo 1,818 bažnyčių, 747 vienuolynai ir daugiau kaip 100 tūkstančių lamų.

1952 metais raštingų žmonių skaičius respublikoje sudarė 92 procentus. Dabar beveik visi Mongolijos gyventojai mokosi: vaikai — mokyklose, jaunuoliai ir merginos — aukštosiose mokyklose ir technikuose, darbininkų jaunimas ir suaugusieji — įvairiuose kursuose. Šalyje mokyklinio amžiaus vaikams įgyvendinamas visuotinis privalomasis pradinis mokslas. Daugelis vaikų mokosi septynmetės mokyklose. Pastaraisiais metais, padidėjus mokinių skaičiui, šalyje buvo pastatyta daug naujų mokyklų. Šiomet šalyje veikia 432 mokyklos, 15 technikumų ir 4 aukštosios mokyklos.

Liaudies valdžios metais Mongolijoje išaugo nacionalinės inteligentijos kadrai — gydytojai, pedagogai, zootechnikai, inžinieriai ir t. t. Mongolijos valstybiniame universitete, pavyzdžiui, 85 procentai dėstytojų — mongolai; 20 procentų jų turi mokslinį laipsnį.

Iki antrojo penkmečio pabaigos aukštųjų mokyklų studentų skaičius palyginti su 1952 metais turi padidėti

maždaug 90 procentų, o įvairiose liaudies ūkio šakose dirbančių specialistų skaičius — 2,8 karto.

Naujas Ginkluotųjų Pajėgų Sumažinimas Lenkijoje

Laikraščiai paskelbė Lenkijos Liaudies Respublikos Ministrų Tarybos nutarimą vėl sumažinti šalies ginkluotąsias pajėgas.

Norėdama įnešti naują indėlį į nusiginklavimo reikalą, o taip pat siekdama toliau taikiai vystyti liaudies ūkį, Lenkijos vyriausybė nutarė sumažinti ginkluotųjų pajėgų skaičių dar 50,000 žmonių.

Lenkijos Miesto Šėcino Atstatymas ir Išvystymas

Hitlerinių okupantų beveik iki pamatų sugriautas Šėcinas liaudies valdžios metais virto stambiu Lenkijos Liaudies Respublikos pramonės ir užsienio prekybos centru. Naujasis Šėcinas didžiuojasi savo laivų statykla ir prekybiniu uostu. Šėcino laivų statytojai pokario metais pastatė daugiau kaip 60 įvairių prekybinių ir žvejybinų laivų.

"Taikos draugystės uostu" Lenkijoje vadinamas iš griuvėsių atstatytas Šėcino prekybinis uostas. Jo priplaukose galima išvysti laivus, atplaukusius iš įvairių šalių. Nuolatinės jūrų linijos jungia Šėcino uostą su Tarybų Sąjungos, eilės kitų Europos šalių, o taip pat Azijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos šalių uostais. Uostas visiškai atstatytas ir aprūpintas naujausia technika.

Svarbi miesto pramonės įmonė yra metalurgijos gamykla, kuri taip pat pakelta iš griuvėsių. Atstatytos ir kitos pramonės įmonės

duo visuomet šaltas, skaidrus ir net sausrų metu laikosi vienodame lygyje. Merkyje gausu žuvies, ypač retesnių rūšių, kaip upėtakių, šamų, ungių.

Gilumas vietomis siekia iki 2,5 m. Upė naudojama plukdyti sieliams.

Tarybiniais metais prie Merkio pastatyta keletas hidroelektrinių, kurios aptarnauja aplinkinius kolūkius. Projektuojama pastatyti dar kelias. Zymiai pasikeitė ir žmonių gyvenimo sąlygos. Eilė kolūkių tapo pirmaujančiais, o Jasiūnų tarybinis ūkis už pasiektus aukštus rodiklius gyvulininkystėje yra Visasąjunginės žemės ūkio parodos dalyvis.

M. Beonis

LTSR Mokslų akad. aspiran-

KAITYMUI

Bimba. Trumngtinių Valstijų ūkio žmonių gy-

J. Kaškiaučius. Kaip suteikti sau sveikatos rei-

Solomsko raštų ai. 318 puslapių,

ena iš įdomiausių. Kaina \$1.50.

Nepaprastai įdomio Lietuvoje.

Parašė prof. Popiežių vaidmuo; Knyga turi

us. Labai aiškiai kė savo naudai.

prof. E. A. Kos-

Kaškaitis. Knyga apie technikos \$1.00.

AL. Parašė v. hingtonas, Thos- sčiuško, Pufaski aina \$1.00.

šašomā nuo bau- Knyga turi 300

rio dekanas Dr. tu apie tarvbinę

oliktoji ir Nami- is, 360 puslapių.

Apysaka iš Ame- lietuvių gyvenim-

AM. Parašė Dr. eikatos klausimu, Kaina 65 ct.

Apysaka iš Ame- Kaina \$1.00.

Parašė vienas iš oetų Stasys Jasi- nų. 256 puslapių.

Parašė R. Miza- goje rasite infor- alis. 190 puslapių.

Bimba, grįžęs iš. Knyga 222 pus-

Bimba. Faktai apie apiai. Kaina \$1.00.

dvardas Zdanau- ro su Franko fa-

ir mokestj. ame.

omitetas, Toronto 3. Ont.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

DZIUGINANTI BALSAS

Jungtinių Valstijų demokratų kandidatas į prezidentus Adlai Stevenson pasisakė už sulaikymą hidrogeno bombų bandymo. Ant kiek jis nusistatęs siekti įgyvendinimo šios idėjos, ir ar jis neatsisakytų jos laimėjęs rinkimus, sunku pasakyti, bet tuo tarpu jo pasisakymas už sulaikymą nuklinių bombų eksplozijų yra labai svarbus balsas.

Dar didesnę reikšmę turi Britanijos Darbo Partijos konvencijos priėmimas rezoliucijos, reikalaujančios ne tik sulaikyti atominių ginklų bandymus, bet ir visai uždrausti naudoti atominius ginklus. Atstovai nuo 6,000,000 darbiečių priėmė šią rezoliuciją vienbalsiai.

Darbiečių tarpe pasigirdavo balsų už atominių ginklų uždraudimą, bet kaip organizacija pirmu kartu tarė tokį tvirtą balsą prieš nuklinius ginklus.

Tai dziuginančios naujienos. Žmonija, žingsnis po žingsnio, eina prie realizacijos, kad atominiai ginklai turi būti pašalinti iš visų arsenalų.

Jeigu būtų susitarta uždrausti atominius ginklus, tai susidarytų daug jaukesnė atmosfera pasaulyje. Tada būtų lengviau ir bendrą ginklavimąsi sulaikyti. Tautų santykiai pagerėtų ir taikos reikalai žymiai pagerėtų.

Taikos judėjimas gali pasidžiaugti. Jo idėjos randa vis didesnę ir didesnę pritarimą žmonių tarpe.

SIUO SYKIU JIS "O. K."

trūko žodžių smerkimui Dulleso už atsisakymą remti trūkko žodžių smerkimui Dulleso už atsisakymą remti Britaniją ir Franciją Suezio kanalo klausime. Ypač jis supykde konservatus prikerkdamas prie Suezio kanalo klausimo kolonializmą. Už tai Globe and Mail primena jam Formosą, Pietų Ameriką ir kitus "griekus".

Be abejonės, Formosa, Korėja, Pietų Amerika ir daugelis kitų yra juodos dėmės, teršiančios Amerikos vardą. Bet Suezio klausime Dulles rolė yra visai kita. Čia jis, su noru ar ne, vaidina šaldančią rolę. Jis, taip sakant, nuvedė britus ir francūzus į šalį. Jis žymia dalimi prisidėjo prie sulaikymo pastarųjų nuo griebimosi ginklo. Galimas daiktas, kad taip elgdamasis jis pasitarnavo taikai.

Buvo laikų, kada Britanija ir Francija sudraudė poną Dullesą, atsisakydamas eiti kartu su juo. Dabar Amerika sulaikė Edeną ir Mollet. Gal čia daugiausia atsakomingsi rinkimai. Kaip ten nebūtų, Dulles šiuo sykiu buvo "not so bad boy". Su laiku gal ir patys britai ir francūzai bus dėkingi.

NETURI KĄ RAŠYTI?

"Vaduotojų" laikraščiai juokus krečia. Jie rašo apie Vilnių, Klaipėdą, Lietuvos sienas ir sąjungas su lenkais ir kitais — tokiais klausimais, kurie visai neturi jokios praktiškos reikšmės. Vilnius, Klaipėda ir kitos sritys, kurios praktiškai atžvilgiu turi būti Lietuvos, dabar yra Lietuvos ir niekas nesikėsina atimti. Dabartiniai Lietuvos kaimynai nesikabina prie Lietuvos ir nereikalauja išsižadėti. Tie laikraščiai gerai tą žino.

Kam jie tai rašo ir kam jie žmonėms galvas kvaršina? Išrodo, kad jie neturi ką rašyti. Arba jie miega koku tai miegu ir sapnuoja apie praeitį. Iš visko atrodo, kad jie nemato, kas dedasi aplink, koks gyvenimas eina dabar.

Taip vadinami egzilai, kokius juos nepaisi, gudus, lenkus, ukrainus, rusus, visi jie mažutės mažumos, kalbančios tik už save. Ar verta rimtam žmogui kreipti atydą, kad kas ką pasako. Lai lenkai egzilai prošeponai ir neišsižada Vilniaus. Svarbu, kad Lenkija dabar sutinka, kad Vilnius būtų Lietuvos. O ji sutinka.

Lietuva dabar sugyvena kaimyniškai su visais savo kaimynais. Niekad ji istorijoje nebuvo taip saugi. Ko reikia, tai žiūrėti, kad taika nebūtų sudrumsta. Lai žmonės greičiau pašalina praėjusio karo nuostolius.

KAS NAUJO PASAULYJE

Britanijoje ir Francijoje iškyla viršun didelis nepasitenkinimas Jungtinėmis Valstijomis. Britanijoje jau kalbama apie nūsukimą nuo Jungtinių Valstijų ir susiartinimą su Europos šalimis, vyriausiai Francija ir Vokietija.

Nors ne visai atvirai, tačiau gana aiškiai primetama kaltė valstybės sekretoriui už fiasko, kuris įvyko ryšium su Suezio kanalu. Duodama suprasti, kad valstybės sekretorius Dulles sužinia išvedė Britaniją ir Franciją iš jų pasirinkto kelio — užimti kanalą per jėgą.

Iš paties Dulles užuominų galima taipgi susidaryti nuomonę, kad jis bijojo, kad Britanija ir Francija gali pradėti ginkluotą užpuolimą rugsėjo 15. Už tai Dulles išėmė tam tikrų žygių, kurie išmušė britus iš kelio.

Nesusipratimai tarp Britanijos ir Francijos, iš vienos pusės, ir Jungtinių Valstijų, iš kitos, paeina iš to, kad Jungtinės Valstijos, žinoma, žiūrėdamos savo interesų, nenori taip atvirai ginti kolonializmo, kuris darosi vis labiau nekenčiamas Azijoje ir Afrikoje. Kolonijų išsilavinimas, kas liečia Jungtinių Valstijų interesus, galėtų dar pasitarnauti amerikiečiams, nes susilpnintų jų konkurentes.

Kalbant apie patį kanalą, kiekvienam aišku, kad jo nacionalizavimas nesudaro pavojaus laivų judėjimui. Egiptui svarbu laivų judėjimas kanalu, kadangi tik tokiu būdu jis gali gauti jėgų. Tą gerai mato ir Dulles. Britų ir francūzų nervavimas paeina ne tiek dėl to, kad kanalas nacionalizuojamas, bet dėl to, kad tas gali susilpninti jų padėtį kolonijose. O JAV dėl to labai nesinervuoja.

Jungtinių Valstijų ir jos sąjungininkių Europoje santykiai dažnai pakrypsta, kadangi jų interesai ne visur supuola. Ypač jie aiškiai skiriasi ryšium su Suezio. Kaip daug jie praręps, parodys ateitis.

Pasaulinė rekšmės įvykis įvyko Britanijoje, kuomet kairiųjų darbiečių lyderis A. Bevan buvo išrinktas Darbo Partijos išdininku.

Jis išrinktas 3,029,000 balsų prieš 2,755,000 balsų, kurie buvo paduoti už dešiniųjų kandidatą George Brown. Reiškia, jis, Bevanas, gavo 274,000 balsų daugiau, negu Brown.

Tapes išdininku, Bevanas automatiškai tampa ir vienu

iš centralinių vadų. Tas reiškia, kad jo įtaka partijoje dar labiau pakils. Yra manoma, kad dabar ir pats Gaitskell, lyderis, turės daugiau orientuotis į kairę.

Bendrai, Bevano išrinkimas rodo, kad darbiečiai pakrypo truputį į kairę. Priėmimas rezoliucijos, pasmerkiančios Edeno griežtą politiką ryšium su Suezio kanalu, patvirtina šį faktą.

Kalbant apie Suezio kanalą, tenka pasakyti, kad jis tvarkosi gerai. Jau nauji pilotai pradeda vesti laivus kanalu. Jų tarpe yra ir amerikiečių ir rusų.

Įdomu pažymėti, kad Kanadoje esą 60 norinčių vykti į Egiptą ir tapti pilotais. Jie pasisiūle Egipto ambasadoriui Ottawoje.

Reiškia, kad boikotas pačioj pradžioj gavo smūgį. Ištrauktieji technikai ir pilotai nepakenkė.

Eina gandai, kad Egiptas noris pasiūlyti Jungtinių Valstijų aliejaus ir laivų kompanijoms prižiūrėti kanalo valymą, kad jis atitiktų reikalavimus. Kiek čia teisybės yra, šiuos žodžius rašant negalima pasakyti.

Kas liečia tą Suezio Kanalo Naudotojų Asociaciją, tai Dulles išsireiškė, jog tos asociacijos tikslas ne veržtis į kanalą per jėgą, o ieškoti aplinkinių kelių. Bet jis nepritariaš nei boikotui, nei ekonominiam karui. Kitai sakant, ta asociacija tiek teiralinga, kaip šuniui penkta koja.

Spaudoje buvo daug komentarų dėl Chruščiovo atostogų Jugoslavijoje, o paskui Tito atostogų Tarybų Sąjungoje. Buvo spėliojama, kad yra nesusipratimų tarp Tito ir Chruščiovo.

Kad Chruščiovas ir Tito gali turėti skirtingas nuomones daugeliu klausimų, tai negali būti abejonės. Daug kas buvo suderinta per pirmesnius susitikimus, bet dar daug liko išsiaiškinti. Matomai tas darbas yra tęsiamas toliau.

Jungtinių Valstijų demokratų kandidatas į prezidentus Adlai Stevenson pasisako už vandenilio bombų bandymo sulaikymą. Tai labai reikšmingas reiškinys. Didelė naujenybė Jungtinių Valstijų gyvenime.

Jeigu jis būtų išrinktas ir eitų šiuo keliu, galimas daiktas, kad būtų galima sudaryti tarptautinę sutartį, pagal kurią visos šalys įsipareigotų nedaryti atominių eksplozijų.

Jungtinių Valstijų administracija su Dullesu ir Eisenhoweru priešaky vesianti kovą už tai, kad būtų teisiama pagalba Jugoslavijai, nežiūrint to, kad Tito valdžia susiartinu su Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratijomis.

Zinoma, visko gali būti porinkimų. Dar nežinia, ar Eisenhoweras ir Dulles pasiliks administracijoje.

Išrodo, kad Suezio kanalo kompanija nesitiki atgauti senąjį biznį.

Sakoma, kad Suezio kanalo kompanija ir Schneider-Creusot ginklų firma ketina, per savo amerikoniškas kompanijas, prisidėti prie kanadiškų finansierių ir statyti prie Montrealo priemiestį.

Esą, būsią sudaryta \$250,000,000 kapitalo tam tikslui.

Priemiestyje gyventų 50,000 žmonių, taipgi būtų ir industrijos.

Japonija ir Tarybų Sąjunga eina prie pasirašymo sutarties, pagal kurią bus panaikinta karo padėtis tarp abiejų šalių.

Karas seniai pasibaigė, bet abi šalys oficialiai tebebuvo karo padėtyje.

Jungtinių Valstijų komunistų vadovybėje pasireiškia skirtumai nuomonėse.

Centralinis komitetas priėmė rezoliuciją, prieš kurią pasisako W. Z. Fosteris, partijos generalinis sekretorius.

Balsuotojų Žiniai

TORONTO. — Balsuotojų sąrašai dėl savivaldybinių rinkimų jau paruošti visuose Toronto priemiesčiuose. Visi, kurie turite teises balsuoti, persitikrinkit, ar esate įtraukti į sąrašus. Kurie nebus įtraukti, tie negalės balsuoti.

Toronte galima patikrinti, ar įtraukti į sąrašus, iki šio mėnesio 24 dienos. Juos galima rasti ant telefono stulpų pakabintus kiekvienoje subdivizijoje. Galima telefonuoti į miesto valdybą šaukiant EM. 6-8451 arba į Progresyves Darbo Partijos raštinę: WA. 3-9831.

Atminkite, kad tik tie galės balsuoti, kurie bus įtraukti į sąrašus.

Balsuoti turi teises visi, kas tik užima bent du kambarius, miegamąjį ir virtuvę.

Balsuotojas

Pastabos

Šias pastabas rašau pavonės dieną, kada visur pertekliu gyvėna, kalakutiėna ir dėkoja vui, kad jiems nieko nėtra.

Bet man atrodo, kad turėtu dėkoti darbo nėms, kurie savo protu rankomis sukūrė tiek gerybių.

Fabrikantai ir jų užjai riebus klebonai labai džia darbo žmones, moninkus ir kitus, kurie bėrai sukuria šias gerybes.

Tose šalyse, kur sve valdonai žinojo tiktai bet nesistengė jų ekonomkelti, nėra už ką dėkoti, vas mažai ką davė, nors gal meldėsi ir prašė daug negu kur kitur.

Paimkime Afrikos ir jos šalis, kur viešpatavo ba tebeviešpatuoja imperlistai. Tenai mažai kas gys kalakutiėna padėk nės dieną.

Mano manymu, tikėjti kad dievas gali duoti nors, jei tik jo prašysi ne tik didelė apgavystė ir trukdymas žmonių stangų siekti geresnio venimo.

Dvasiškiai sako je prašykit ir gausit, o je gausit, tai reiškia, kad neverti.

Yra vienas "prašym kuris apsimoka.

Tai "prašymas", kad rikantai pakeltų algas.

Kur darbininkai org zuoti, moka savo reiktinkamai samdytojams i kinti, padėkavonės dien valgo kalakutiėna ir da tą dieną jiems užmoka.

Kitaip sakant, jeigu ponai, norite šią dieną ti, tai prašom mums sukėti, nes mes negalime nėti, kaip kad jūs.

Tuo tarpu, kai spaud radijas daug kalba apie laikį, Toronte eina vaju labdaringų organizacijų. Jos nori sukelti virš 000,000 dėl pašalpos b čiams.

Reiškia, ne visiems g kis. Vienu gyvenimas ge o kitų ne.

Sprendžiant pagal su galima sakyti, kad pag reikalaujančių skaičius latos didėja.

O kaip su tais, kurie pragyventi iš \$40,00 į r sį? Aukos renkamos n jų.

J. V.

JE

Pastabos

tinijų Valstijų admi-
nistracija su Dullesu ir Eie-
reri priešakyj vesian-
už tai, kad būtų te-
pagalba Jugoslavijai,
nt to, kad Tito valdžia
mo su Tarybų Sąjun-
liaudies demokratijo-

ma, visko gali būti po-
j. Dar nežinia, ar Eie-
reras ir Dulles pasiliks
stratigijoje.

—o—
do, kad Suezio kanalo
nija nesitiki atgauti
bizni.

oma, kad Suezio kanalo
nija ir Schneider-
t ginklų firma ketina,
savo amerikoniškas
nijas, prisidėti prie
škų finansierių ir sta-
te Montrealo priemies-

būsią sudaryta \$250-
0 kapitalo tam tikslui.

niestyje gyventų 50-
tonių, taipgi būtų ir
rijos.

—o—
nija ir Tarybų Sąjun-
a-prie pasirašymo su-
pagal kurią bus pa-
ta karo padėtis tarp
šalių.

as seniai pasibaigė, bet
ys oficialiai tebebuvo
adėtyje.

—o—
gtinių Valstijų komu-
vadovybėje pasireiskia
mai nuomonėse.

ralinis komitetas prie-
zoliucija, prieš kurią
ko W. Z. Fosteris, par-
generalinis sekretorius.

Fotoju žiniai

RONTO. — Balsuotojų
ai dėl savivaldybinių
jų jau paruošti visuose
to priemiesčiuose. Visi,
turite teises balsuoti,
ikrinkit, ar esate i-
ti į sąrašus. Kurie ne-
raukti, tie negalės bal-

ronte galima patikrinti,
raukti į sąrašus, iki šio
sio 24 dienos. Juos ga-
rasti ant telefono stul-
akabintus kiekvienoje
vizijoje. Galima telefo-
i miesto valdybą šau-
EM. 6-8451 arba į
resyvės Darbo Partijos
nė: WA. 3-9831.

minkite, kad tik tie ga-
alsuoti, kurie bus į-
ti į sąrašus.

lsuoti turi teises visi,
ik užima bent du kam-
s, miegamąjį ir virtu-

Balsuotojas

Sias pastabas rašau padė-
kavonės dieną, kada visi, ku-
rie pertekliu gyvėna, valgo
kalakutiėnā ir dėkoja die-
vui, kad jiems nieko netrūks-
ta.

Bet man atrodo, kad jie
turėtu dėkoti darbo žmo-
nėms, kurie savo protu ir
rankomis sukūrė tiek daug
gerybių.

Fabrikantai ir jų užtarė-
jai riebūs klebonai labai įžei-
džia darbo žmones, moksl-
ninkus ir kitus, kurie bend-
rai sukuria šias gerybes.

Tose šalyse, kur svetimi
valdonai žinojo tikrai imti,
bet nesistengė jų ekonomijos
kelti, nėra už ką dėkoti, die-
vas mažai ką davė, nors jie
gal meldėsi ir prašė daugiau,
negu kur kitur.

Paimkime Afrikos ir Azi-
jos šalis, kur viešpatavo ar-
ba tebeviešpatuoja imperia-
listai. Tenai mažai kas vāl-
gys kalakutiėnā padėkavo-
nės dieną.

Mano manymu, tikėjimas,
kad dievas gali duoti ką
nors, jei tik jo prašysi, yra
ne tik didelė apgavystė, bet
ir trukdymas žmonių pa-
stangų siekti geresnio gy-
venimo.

Dvasiškiak, sakę jiems:
prašykite ir gausit, o jei ne-
gausit, tai reiškia, kad jūs
neverti.

Yra vienas "prašymas",
kuris apsimoka.

Tai "prašymas", kad fab-
rikantai pakeltų algas.

Kur darbininkai organi-
zuoti, moka savo reikalus
tinkamai samdytojams išai-
skinti, padėkavonės dieną jie
valgo kalakutiėnā ir dar už
tą dieną jiems užmoka.

Kitaip sakant, jeigu jūs,
ponai, norite šią dieną šves-
ti, tai prašom mums sumo-
kėti, nes mes negalime dyki-
nėti, kaip kad jūs.

Tuo tarpu, kai spauda ir
radijas daug kalba apie ger-
laikį, Toronte eina vėjus dėl
labdarinių organizacijų.

Jos nori sukelti virš \$7-
000,000 dėl pašalpos betur-
čiams.

Reiškia, ne visiems gerlai-
kis. Vienų gyvenimas gerėja,
o kitų ne.

Sprendžiant pagal sumas,
galima sakyti, kad pagalbos
reikalaujančių skaičius nuo-
latos didėja.

O kaip su tais, kurie turi
pragyventi iš \$40,00 į mėne-
sį? Aukos renkamos ne dėl
jų.

J. Y.

Adlai Stevensonas, demokra-
tų kandidatas, pasisakė už
nuklinių ginklų bandymų su-
laikymą. Čia jis matomas su
indijonais, kuriems jis pasa-

kė atitinkamą kalbą. Sako-
ma, kad Stevensonas pasisa-
kymas prieš atominų ginklų
bandymus, įvarė nemažą ky-
lį į Eisenhowero platformą.

Ką Kiti Rašo

Išvados

Diskusijos, vykusios mūsų
spaudoje dėl N. Chruščiovo
apie Staliną kalbos, sakytos
š. m. vasario mėnesį Tary-
bų Sąjungos Komunistų par-
tijos XX suvažiavime, baigė-
si. Jos baigėsi (kiek tai lie-
čia J. Stalino atliktas klai-
das) ir visame pasauly.

Trumpai suėmus, viso to
istorija buvo tokia: N. Chru-
ščiovas pasakė minėto
suvažiavimo uždarytoje se-
sijoje kalbą dėl asmens kul-
to, dėl to, kad Stalinui vado-
vaujant, per apie 20 metų
prieš jo mirtį, buvo padary-
ta nemaža stambių klaidų,
kurios išplaukė iš to, kad bu-
vo pasitikėta vieno asmens
vadovybe.

Toji kalba nebuvo pa-
skelbta tarybinėje spaudoje,
bet ji buvo duota kitų ša-
lių komunistinėms bei dar-
bininkų partijoms kaip in-
formacija. Tarybų Sąjungo-
je ji buvo plačiai skaitoma
ir analizuojama tik komu-
nistų mitinguose.

Mūsų valstybės departa-
mentas kažin kokiu būdu
tos kalbos kopiją gavo ir pa-
skelbė amerikinėje spaudoje.
Po to toji kalba patapo vi-
so pasaulio nuosavybe.

Visa tai sukėlė aštrių dis-
kusijų visame pasaulyje —
ypatingai komunistinėse par-
tijose, komunistinėje spau-
doje.

Toji spauda bendrai suti-
ko su Chruščiovo kalbos tu-
rinii, sutiko, kad asmeny-
bės kultas žalingas dalykas,
sutiko su tuo, kad J. Stali-
nas padarė klaidų. Bet komu-
nistinė vadovybė ir spau-
da pradejo reikalauti iš
Chruščiovo arba Tarybų Są-

jungos Komunistų Partijos
Centro Komiteto, kad jis
plačiau paaiškintų, kodėl tai
įvyko, kodėl Centro Komit-
etas J. Stalinui nesiprieši-
no ten, kur jis darė klaidas?

Buvo parašyta aštrių
straipsnių Chruščiovo ir vi-
so Centro Komiteto adresu
— ypatinai aštrių straips-
nių buvo parašyta Italijos,
Francūzijos ir Amerikos
spaudoje (kalbame apie pa-
žangiąją ir komunistinę
spaudą).

Vieną tų straipsnių, para-
šytą Jungt. Valstijų Komu-
nistų partijos generalinio
sekretoriaus Eugene Deniso,
Maskvos "Pravda" išvertė i-
rusų kalbą ir išspausdino sa-
vo skiltyse.

Kai kurios komunistinės
partijos — pavyzdžiui, Itali-
jos ir Francūzijos — siuntė
savo specialias delegacijas į
Maskvą, kad jos ten pasitar-
tų su žymiaisiais tarybiniais
vadovais ir gautų platesnių
informacijų.

Tarybų Sąjungos Komu-
nistų partijos Centro Komit-
etas išleido platų pareiški-
mą, kuriame buvo smulkiau
paaiškinta, kodėl taip įvyko,
kodėl dabartiniai Tarybų Są-
jungos vadovai, tuomet buvę
Centro Komitete, kai kada
tylėjo, matydami Staliną da-
rant kai kurias klaidas.

Po to ir vėl vyko diskusi-
jos įvairiose partijose. Ir tos
partijos pareiškė, kad sutin-
ka su TS KP Centrų Komit-
eto paaiškinimais, juos už-
giria ir nusitaria, kad pas-
jas nebūtų vietos ateityje as-
menybės kultui, kad vadovy-
bė privalo būti kolektyvė, pa-
grįsta demokratiniiais princ-
pais.

Tose diskusijose, kiek mes
galėjome pastebėti, buvo pri-
pažintas J. Stalinui nuopel-
nas už, jo atliktus gerus dar-
bus, tačiau buvo kritikuojami
jo žygiai, atlikti vėliau.
Jei ne Stalino klaidos, buvo
sakyta, Tarybų Sąjunga bū-
tų pasiekusi dar didesnių lai-
mėjimų.

Buvo tolydžiai pabrėžta,
kad asmenybės kultas, kad
Stalino klaidos labai paken-
kė ir buržuazinių kraštų pa-
žangiam darbininkų judėji-
mui, jo plėtojimuisi, jo au-
gimui.

Prieš pusantro mėnesio,
rašydamas Daily Workeryj
apie J. Stalino klaidas, Wm.
Z. Foster bandė surasti jom
pobūdį. Kaip tos rūšies klai-
das pavadinti, kaip jas cha-
rakterizuoti?

Fosteris rašė, kad tas
klaidas tegalime pavadinti
"revoliuciniais ekscesais". Jo
žodžiais:

"Visos buržuazinės revoliu-
cijijos — Anglijoje, Jungti-
nėse Valstijose, Francūzijo-
je, Lotynų Amerikoje, etc.
— pagimdė tokius ekscesus,
ypatingai tokius teroristinio
pobūdžio ekscesus. Ir (mūsų
nelaimei) Rusų Socialistinė
Revoliucija parodo, kad ir ji
nebuvo nuo to laisva".

Ten pat Fosteris smulkiau
aiškina, kodėl taip įvyko, ko-
dėl tie ekscesai galėjo susi-
rasti dirvą socialistinėje ša-
lyje. Fosteris sako, kad vi-
sa tai pakenkė pasaulio dar-
bininkų judėjimui. Nežiūrint,
kuriais sumetimais tie eks-
cesai buvo atlikti, jie yra
smerktini.

Tenka manyti, kad pana-
šus dalykas Tarybų Sąjun-
goje niekad nepasikartos.
Ekscesai, klaidos, atliktos
praityje, ištaisomos. Netei-
sėtumas, įsivyravęs įvairiose
įstaigose, Stalinui stovint ša-
lies priešakyje, šalinamas.

Todėl toliau tęsti diskusi-
jas (dėl Stalino klaidų) mū-
sų spaudoje neverta.

Daug svarbiau Amerikos
darbininkams - marksistams
yra tas dalykas: kaip pakelti
į aukštesnį lygį marksizmą
Amerikos darbininkuose?
Kaip sėkmingiau paskleisti
socialistinę mintį milijonuose
Amerikos darbo žmonių?

Šis tai bene svarbiausias
klašimas, stovjis prieš Ame-
rikos marksistus. Būtų ger-
rai, kad tuo klausimu ir mū-
sų veikėjai susidomėtu. —
Laisvė.

ATSISAKĖ NUO SPECIALIŲ TEISIŲ

RABAT, Moroka. — Jung-
tinės Valstijos atsisakė nuo
specialių teisių Morokoje. Iki
šiol amerikiečiai turėjo eks-
traordinarių teisių. Moroko-
je.

Moroka tampe nepriklau-
somą valstybę.

Tunisija, Alžirija ir Moro-
ka ruošiasi pasitarimui, ku-
rio pasekoje gali iškilti idė-

ŠYPSENOS

Manė, kad Miręs

Pateko žmogus į teismą už
automobilio pavogimą.

"Pasakyk, kodėl tu vogei
automobilių?" klausia teisė-
jas.

"Aš visai nevogiau", atsi-
kirtu kaltinamasis. "Radau
jį pastatytą prie kapinių, tad
ir pagalvojau, kad jo savi-
ninkas yra miręs."

Svarbiausia Kontribucija

Į klausimą, "Kokią svar-
biausią reikšmę turėjo išra-
dimas automobilis", kolegi-
jos studentas atsakė sekan-
čiai:

"Panaikino arklių vagys-
tę".

Atsiprašau...

"Tu niekad taip nebučia-
vai, brangioji Maryte. Ar tai
todėl, kad mes esame patam-
syje?"

"Visai ne. Už tai, kad ma-
no vardas ne Marytė".

ja dėl sudarymo Šiaurės Af-
rikos Federacijos, kuri apim-
tų minėtas sritis.

Tunisija ir Moroka tampe
nepriklausomomis valstybė-
mis, bet Alžirija negali išsi-
laisvinti iš francūzų kontro-
lės.

Nesijuokit

Jacksone, Michigano vals-
tijoje, statomas namas turėjo
išsilaikyti net laike atominio
sprogimo, o ėmė ir sugriuvė
dar bestatant.

Cia, sakyčiau, yra panašu
į Babilonijos bokšto statymo
istoriją.

Tada dievas baudė sumai-
šydamas kalbas, o čia tiesiog
sugriovė dar nepastatius.

Teviškės Žiburių bendra-
darbis New Yorke, kurs gė-
dijasi padėti savo pavardę po
savo raštais, tvirtina, kad
marksizmo teorijos netinkā
nei vienam kraštui.

Marksizmas, ponaiti, tinkā
kiekvienam kraštui, tik ma-
žai kas supranta, kas mark-
sizmas yra. Ypač to trūksta
T.Z. bendradarbiui.

Edenas gatavas kibti Dul-
lesui į akis, bet man atrodo,
kad tai tik dėl žmonių akių.

Aš vis dar tebetikiu, kad
varnas varnui akin nekerta.
O jie abudu vienodų plunks-
nų.

Tas Tito tikrai susimaišė.
Vietoj važiuoti atostogų į
Washingtoną, jis nuvyko į
Krymą.

Dėdė Samas gali užpykti
ir neduoti dolerių.

O gal jis turėjo mintyje,
kad Dėdė truputį paraginti?

Dr. Šaipokas

Iš KLLD C. K. Raštinės

Tai vasara, panašiai kaip jaunavedžiams "medaus mėnu", jau praėjo. Be abejo, kaip jauni, taip ir senesnio amžiaus, lauksime kitos vasaros, bet dabar turime galvoti, kuomi ir kaip prisidėsime prie kultūrinės veiklos laike šaltėsiųjų mėnesių.

Ypatingai mums, Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos nariams, vos pradėjus savistovų gyvenimą, teks daugiau rūpintis. Tiek ant Centro Komiteto, tiek ant kuopų komitetų ir ant visų šios Draugijos narių puola lidesnė atsakomybė stiprinti savo Draugiją ir puosti ją kultūriniais veiksmais. Tuom privalome rūpintis kiekvienas šios Draugijos narys bei narė.

Centro Komiteto Tarimai

KLLD Centro Komitetas savo posėdyje rugsėjo 27 dieną plačiai diskusavo maršruto reikalą ir pagaliaus priėjo išvados tą reikalą vykdyti gyvenime sekantį pavasarį.

Maršrutas pavestas drg. J. Ylai. Drg. Yla yra KLLD C. K. narys ir taipgi Liaudies Balso redaktorius. Šį laikraštį jis redaguoja nuo pat jo įkūrimo. Maršrutas numatytas pradėti nuo šudburio ir vakarus ligi Vancouverio, B. C.

Fartasi Centralinio knygyno įkūrimo reikalais. Nors šiuo reikalu pradėta rūpintis tuojau po LLD kuopų suvažiavimo, tačiau tenka pasakyti, kad knygyno įkūrimo darbas neužbaigtas.

KLLD narių duoklės 1957-iesiems metams veikiausia pabūs tos pačios. Tą reikalą veikiausiai teks spręsti laike maršruto.

Cia tenka pažymėti, kad pravedimas maršruto, įkūrimas centralinio knygyno bei kiti smulkesni susirišę su Draugijos persitvarkymu reikalai pareikalaus lėšų daugiau, negu kad Centro Komiteto izde randasi. Todėl prašome KLLD kuopų, kur yra galimybė, surengti šios Draugijos reikalams po parengimą. Kur parengimai neįmanomi, prašome narių Draugijos reikalus prisiminti mokant savo duokles.

Knyga drg. Leono Pruseikos "Atsiminimai ir Dabartys" jau išėjo iš spaudos ir išsiuntinėjama kuopoms. Tai vertingas LLD leidinys. Šioje knygoje jis atpasakoja savo patyrimus kalėjimuose, ištrėmimė Sibire ir apie stambesnius įvykius Jungtinėse Valstijose ir ten gyvenančių lietuvių tarpe. Tą knygą perskaicius kiekvienas tikrai pagilins savo žinymą. Ją būtina turėti perskaityti ne tik kiekvienas KLLD narys bei narė, bet

kiekvienas Kanados lietuvis.

Liaudies Balso Vajus

Kalbant apie Liaudies Balso reikalus, negalima neprisiminti, kad jo iš ankstyvesnių laikų sutaupos, iš kurių pastaraisiais keleriais metais buvo padengiami laikraščio deficitai ar, kitaip sakant, trūkumai, jau išsisėmė ir šiuo laiku laikraštis randasi sunkioj finansinėj padėtyj. Na, ir ne nuostabu, jei pagalvosime, kad dar prieškariniais laikais jo prenumerata buvo \$3.00 ir šiandien, kada kainos ant visko keletu pakilo, laikraščio prenumerata pakelta tik vienu doleriu.

Šiandien, palyginus su įvairių prekių kainomis, tai laikraščio prenumerata turėtų būti ne \$4.00, bet \$9.00 ar \$10.00. Tad prašome to fakto nepamiršti laike šio Liaudies Balso vajuos. Lai būna mūsų visų obalsis: daugiau parengimų, daugiau aukų Liaudies Balsui. Daugiau aukų naujai įsikūrusiai KLLD ir taipgi Laisvei ir Vilniai.

Kalbant apie aukas, negalime neprisiminti redleikiečių. Red Lake yra mažytė lietuvių kolonija. Jų parengimai būna tik šeimyniško pobūdžio, tačiau kiekviename parengime jie sukelia po keletą ir net keletą desėtkų dolerių įvairiems kultūriniais reikalams. Imant proporcinai ten gyvenančių lietuvių skaičių, tai jie aukomis pralenkia visas kitas lietuvių kolonijas.

Duoklių Reikalai

Tai jau šešta kuopa pasimokėjo pilnai duokles, būtent, Ottawos. Gauta duoklių nuo Toronto ir Montrealo kuopų. Prašome visų atsilikusių kuopų pasiskubinti su išskolektavimu duoklių.

Įvairios Aukos

KLLD apšvietos fondui K. Radzišauskas, Montreal, paaukojo \$2.85.

Ch. Naruševičių surprize partijoje, Toronto, suaukota \$34.25.

Brošiūros "Taikos ir Gerbūvio Klausimais" išlaidų padengimui gauta sekančiai:

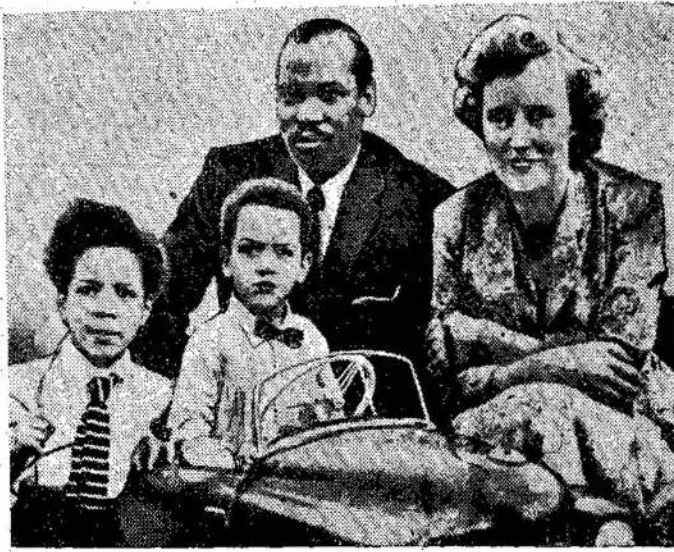
Montrealiečiai: F. Petrauskas \$2.00; A. M. \$1.00 ir M. Alenskienė 85 ct.

Torontiečiai, per J. Žulį: M. Liugas ir Ch. Naruš per \$1.00;

J. Verbila, Welland, Ont., \$1.00;

Per L. Balsą: F. Kazokas, Lethbridge, Alta., \$1.25;

J. Linartas, Toronto, C. Aleliūnas, Bothwell, Ont., P. Mažilis, Rodney, Ont., F. Koklys, Rodney, Ont., A. Šilinis, Montreal, P. Pajuodis, Toronto, A. Kulikauskas, To-

Seretse Khama, buvęs Bawangwato gentės galva (Afrikoje), su savo šeima (jo žmona anglikė). Britai leido jam grįžti į tėvynę, bet tik

po to, kai jis išsižadėjo samangwato gentės galva (Afrikoje), su savo šeima (jo žmona anglikė). Britai leido jam grįžti į tėvynę, bet tik

Stratfordas Dabar Ir 25 Metai Atgal

Per kelis pastaruosius metus Stratfordas, nedidelis miestas prie Avon upės pietvakarinėj Ontarijoj, pagarsėjo kaip Sekspyro dramos festivalo buveinė. Plaukė žmonės tenai ne tik iš apylinkių, bet ir tolesnių vietų, kad pasigerėtų Sekspyro veikalais, perstatomais gabių artistų. Miestas didžiavosi, kad jis buvo išrinktas tokiam svarbiam festivalui. Šis miestas, Stratfordas, sykį plačiai pagarsėjo 23 metai atgal, krizio metu. Tuomet buvo suvaidinta drama, bet ne pagal autoriaus sukurtą veikalą, o pačiame gyvenime. Šį mėnesį sukanka 23 metai, kaip įvyko ta drama Stratforde.

Stratforde jau tuo metu buvo nemažai įmonių, kur buvo gaminami baldai. Tai, žinoma, nieko nuostabaus. Įmonių visur yra. Svarba glūdi tame, kad tenai darbininkai dirbo už labai mažą at-

ronto, M. Mikalajūnas, Weston, Ont., P. Bepirštis, Utopia, Ont., montrealiečiai: V. Knystautienė, Vl. Lukša, A. Lukoša, L. A. Verdun, winnipegiečiai: B. Poudziūnas, A. Malala, P. Ponkus ir K. Eimontas po \$1.00;

J. Gudaitė, Toronto, M. K. Prasaitis, Coteau, Que., Bruno ir Juozas, montrealiečiai, ir J. Carol, Winnipeg, Man., po 50 ct.

J. Barčas, Toronto, \$1.00;

Trys winnipegiečiai ir vienas montrealietis po mažiau.

Iki šiol su parama tam reikalui prisidėjo 176 rėmėjai su \$158.55. Dar trūksta \$16.45.

Visiems už aukas širdingai ačiū.

P. Gutauskas, KLLD C. Kom. Sekret. P. O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

nas darbininkas parodė čekį \$19.57. Tai buvo už 114 valandų.

Kompanija, tačiau, norėjo dar nukirsti algas.

Darbininkai paskelbė streiką. Streikas tiesiog pritrenkė samdytojus ir Ontarijos konservatyvišką valdžią su premjeru G. S. Henry priėmė šakje. Tai buvo ta pati valdžia, kuri Tim Bucką ir eilę kitų darbininkų lyderių pasiuntė į Kingstoną.

Buvo suauktas slaptas įmonių savininkų ir valdžios atstovų pasitarimas. Buvo nutarta prašyti, kad Stratfordo majoras paskelbtų pavojaus padėtį ir prašytų provincialės valdžios pagalbos. Tas buvo įvykdyta.

Provincialė valdžia pasiuntė pagalbą. Mėlyna uniforma provincialė policija. Kanados karališkas pulkas su visais ginklais — šautuvais, ašarinėmis bombomis, revolveriais ir net tankais — sūmarmėjo į apylinkę. Išstatė tam tikrose vietose kulkosvaizdžius. Prie kareivinių buvo ištistos spygliuotų vielu tvoros. Gatvėmis pradėjo važinėti šarvuoti automobiliai.

Prokuroras davė įsakymą kariuomenei: "Šaudyti tiesiai į minią".

Prie streikierių prisidėjo 2,500 Swifto darbininkų. Prsidėjo susikirtimai tarp streikierių ir policijos. Rugsėjo 23 d. įvyko streikierių demonstracija, kurioje dalyvavo 2,500 streikierių. Prie juos buvo sutraukta 150 policijos ir šimtai kitų — visokių vigiliantų.

Kareiviai laukė tikrai kada majoras perskaitys maišto paskelbimą. Jie buvo išlavinti kareivinėse, ką daryti tokioj padėtyj.

Bet darbininkų disciplina buvo tokia didelė, kad niekas negalėjo išprovokuoti susikirtimo. Tuo tarpu darbininkų užtarimas pasirodė po visą Kanadą.

"Mes norime Stratforde maisto, o ne tankų", šaukė darbininkai.

Streikui vadovavo velionis Fred Collins, Darbininkų Vienybės Lygos lyderis.

Matydami darbininkų solidarumą po visą šalį ir augantį kovingumą, samdytojai ir valdžia pradėjo ataušinti. Kai kurie pradėjo siūlyti algų pakėlimą. Tačiau, iš kitos pusės, jie griežtai stovėjo prieš unijos pripažinimą. Samdytojai ir valdžia pra-

Mirus

Aleksandros Guobienės Motinai

Mrs. Greta Volchok

Toronto Lietuvių Moterų Klubas šioj liūdnoj valandoj reiškia draugei Guobienei ir jos šeimai, giliausią užuojautą.

Viduramžių Naudojami

PHILADELPHIA.

lios savaitės atgal laičiai po visą šalį dideliais antgalviais pranešė sergę naujiem, kad 41 ka Rock Quarry kalėjime, ford, Ga., 40 mylių į šryšius nuo Georgia, sušino savo kojas, kad netų dirbti prie verštinų akmenų skaldykloje.

Tai jau nebė pirmu Bufordo kalėjimas atkū save spaudos atydą. dū dieną, 1951 metais, 3 linių papiovė savo užk saugysles su skustuvėmis kurie buvo slaptai reiškiant protestą prieš ry elgėsi su kaliniais.

Negali būti abejones kios sąlygos verčia vyrų loti save. Tikra tiesa kalėjimo autoritetai sulaukyti bent kokį kon tarp kalinių ir išlaukin saulio. Bet yra visuom rekordas: to, kas dedas fordo ir kitnose Ge

Valstijos kolėjimuose 1952-53 metų išdavim bėgusio kalinio byla delphijos prie s. E. Brown, negra, kurio Georgia valstija, kartus pabėgusio.

Brown advokatas, Levinson, pašaukė kelius, tuomet buvusius niame kalėjime, kurie čiau buvo įkalinti G valstijoje. Keli kiti kurie buvo kalinių ke tenai ir dirbo prie gang", taipgi liudyjo. Jų pasakojimai ap

dėjo mosikuoti su raububu. Girdi, streika guojamas iš Maskvos miasia tas, kad tuor Trades and Labor Ko prezidentas Tom Mod šaukė Darbininkų Vi Lygą "maskvine orga ja".

Bet darbininkai paž sus vilkus avies kaily laikėsi solidarai.

Ir pats Moore apjo. Jis paskelbė, kad priešai panaudojo laiška. Jis pradėjo streikieriūs. Jis reika traukti kariuomenę.

Darbininkai laimė gos buvo pakeičos nu 25 centų į valandą. B pažinta unija.

Šis streikas buvo persilaužimas Kanad jistų istorijoje. Nuo to visur prasidėjo pirmynžanga. Stratf rodė, kad galima laigų pakėlimą ir unijos žinimą, tik reikia laik lidariai.

Darbin

Viduramžių Kankinimai Naudojami JAV Kalėjime

James Dolsen

PHILADELPHIA. — Kelios savaitės atgal laikraščiai po visą šalį dideliais antgalviais pranešė sensacine naujiena, kad 41 kalinys Rock Quarry kalėjime, Buford, Ga., 40 mylių į šiaurę nuo Georgia, sukriusino savo kojas, kad nereiktų dirbti prie verstinių darbų akmenų skaldykloje.

Tai jau nebe pirmą kartą Bufordo kalėjimas atkreipia į save spaudos atydą. Kalėdų dieną, 1951 metais, 30 kalinių papiovė savo užkalnių sausgysles su skustuvėliais, kurie buvo slaptai įnešti, reiskiant protestą prieš žiaurų elgesį su kaliniais.

Negali būti abejonės, kokios sąlygos verčia vyrus ža-
loti save. Tikra tiesa, kad kalėjimo autoritetai bandė sulaukyti bent kokį kontaktą tarp kalinių ir išlaukinio pasaulio. Bet yra visurmeninis rekordas to, kas dedasi Bufordo ir kituose Georgia Valstijos kalėjimuose. Tai 1952-53 metų išdavimo pabėgusio kalinio byla Philadelphiaje prieš Edward Brown, negra, kurio norėjo Georgia valstija, kaip tris kartus pabėgusio.

Brownio advokatas, David Levinson, pašaukė kelis negrus, tuomet buvusius vietiniame kalėjime, kurie anksčiau buvo įkalinti Georgia valstijoje. Keli kiti negrai, kurie buvo kalinių kempėse tenai ir dirbo prie "chain gang", taipgi liudyjo.

Jų pasakojimai apie baidėjos mosikuoti su raudonu baubu. Girdi, streikas dirguojamas iš Maskvos. Idomiausia tas, kad tuometinis Trades and Labor Kongreso prezidentas Tom Moore apšaukė Darbininkų Vienybės Lygą "maskvine organizacija".

Bet darbininkai pažino visus vilkus avies kailyje. Jie laikėsi solidarai.

Ir pats Moore apsigalvojo. Jis paskelbė, kad unijos priešai panaudojo jo seną laišką. Jis pradėjo remti streikičius. Jis reikalavo ištraukti kariuomenę.

Darbininkai laimėjo. Algos buvo pakeltos nuo 10 iki 25 centų į valandą. Buvo pripažinta unija.

Šis streikas buvo didelis persilaužimas Kanados unijistų istorijoje. Nuo to metu visur prasidėjo unijistų pirmynžanga. Stratfordas įrodė, kad galima laimėti algų pakėlimą ir unijos pripažinimą, tik reikia laikytis solidarai.

Darbininkas

šius elgėsi su kaliniais toje valstijoje, sutiko, nors buvo šokių tokių skirtumų metoduose, kuriuos Georgia autoritetai naudojo įvairiais laikais. Buvo reikšminga, kad tos valstijos atstovai nebūdė diskredituoti negrų liudijimą laike apklausinėjimo.

Georgia kalėjimų baisenybes susumavo vienas liudininkas Huel Thompson, kuris pareiškė: "Jeigu tu grįžti tenai, tau nėra išėjimo. Tokiu būdu, jeigu aš turiu eiti į pragarą, jie gali užmušti mane dabar ir pasiųsti, kadangi tenai tėra tikrai pragaras". Huel yra baltas žmogus.

Nekuriuos iš metodų, sargų naudojamų prieš kalinius, kad dieną ir naktį būtų jiems pragaras, apibūdino liudininkai:

Brown liudyjo, kad jis buvo uždarytas dėžė tris kartus už tariamus sulaužymus kalėjimo reguliacijų.

Tai buvo medinė dėžė apie 2 x 2 1/2 pėdų ir per žema atsistoti. Ji turėjo blekinį stogą su "mažomis skylutėmis", pro kurias galėjo tikrai šiluma įeiti ir užduosinti žmogų mirtinai.

Vamzdis u žpakalyje dėžėsėjo iki viršaus su pusantro colio "skyle dėl oro" — vienintelė skylė įleidimui oro, bet tenai negalima kvėpuoti jokiu oru. Apačia buvo iš rūpūs cemento ir labai sunku buvo stovėti.

Nurengtas iki juosmens, Brown turėjo rangytis viduje. Buvo duotas kibiras kaip išvietė visam pabaudos laikotarpiui. Pirmą kartą reikėjo išbūti tenai 4 dienas, antrą kartą, visą savaitę, o trečią kartą truko pusantros savaitės.

Visi liudininkai sutiko, kad dniekas nekeitė kibiro, nežūrint, kaip ilgai truko bausmė.

Viduj nebuvo šviesos, jokios ventilacijos — nieko. Visą dieną karštą vasarą deginte degina saulė iš viršaus. Smarvė kibire turėjo būti baisi.

"Aš smirdėjau taip labai, kad kuomet aš išėjau po keturių dienų iš to prakaito urvo", liudyjo Brown, "tai kapitonas Ammon pasakė mano sesutei (kuri tuo metu lankėsi pas jį), kad jeigu ji neužsidarys savo prakeiktos juodos burnos, tai jis ištaškys jos prakeiktas smegenis". Sesuo skundėsi, kad jis baisiai smirda.

Temptuvas — kalinys paguldomas ant lentos. Jo kojos pririšamos prie tvirt

metalinio kablo viename gale lentos. Kabelis nuleidžiamas kitame gale ir pririšamas prie kalinio rankų. Pasakui kabelis eina prie rato.

"Sargai", aiškino Brown, "suka ratą, tempdami ir tempdami kalinį beveik per pusę, kad kalinys pasakytų, ko jie pageidauja".

Arklys — "Jie pasodina tave ant medinio arklio, kurio viduriu eina metalo šmotas. Tu sėdi tenai valandą, pusantros ar dvi, kol nuima. Tavo rankos ir kojos būna surištos.

"Labai veržia rankas ir riešus. Tave piaute piauna ir nejauti riešų. Kūno spaudimas į kojas nutarpina jas. Nustoji jausmo visai".

Vandens Statinė — Brown apie ją pasakojo:

"Jie tave pritvirtina didelį statinį. Jie paleidžia vandenį, o tau duoda du puodukus išsemti vandenį. Tu pritvirtintas taip, kad negali nei atsistoti, nei atsisėsti.

"Jei atsisėsi, tai prigersi. Jei vanduo pasieks virš galvos, taipgi prigersi. Apie tavo juosmenį būna grandinis, todėl negali atsistoti ant kojų. Jie laiko tave tenai pus-trečios valandos, pildami vandenį virš tavo galvos, kai tuo tarpu vamzdzium vanduo teka į statinę".

Baisiausiu incidentu, kurį suminėjo Brown, buvo įvykis 1948 metais, kuomet jis buvo pakabintas grandimis už riešų ant medžio. Vidury buvo guminis vamzdis, kad grandinis neįpautų.

"Aš buvau pakabintas taip aukštai, kad aš žemę siečiau tik pirštų galais. Aš buvau nuogas.

"Tada jie mušė mane per užpakalį. Aš buvau visas pūslėtas. Po to jie pylė juodą sirupą ant veido ir viso kūno. Pradėjo kandžioti musės ir kiti vabzdžiai be pasigailėjimo.

"Jie taipgi užleidžia ant tavęs šunis (bloodhounds). Jie laiko sirupą nuo tavo veido, o mažas berniukas (wardeno 12 metų sūnus) myžo ant veido.

"Saulė degino, o čia šunes laiko sirupą, kandžioja ir drasko. Jie sukandžiojo mane (parodė teisėjui žymes). Berniukas su savo draugais apipylė mane smėliu, kuris prilipo prie sirupo".

Skaitytojai gali pagalvoti, kodėl tiek mažai pranešimų apie tuos baisumus Georgia kalėjimuose buvo paskelbta. Brown ir kitų dviejų liudininkų parodymai atsako į šį klausimą.

"Kada tik tu rašai laišką apie tokius dalykus", aiškino Brown, "wardenas ateina ir jį sudrasko ir taip sumušta tave, kad tu bijai ir užsiminti ką nors apie tai rašyti. Tave nutrenkia mušdami per galvą su blekdžekiais, geležimis ar guminiais vamzdziais.

"Nevalia gudriam advokatu pasirodyti čia ir pamatyti ką nors. Mes laikysime tave čia, kiek mums patiks", pasakė wardenas Brownui.

Liudininkas Jones, kuris buvo tame pačiame kalėjime, matė, kaip wardenas draskė Browną laišką. "Aš tvarkau šį 'chaingang' ir noriu, kad jūs suprastumėt tą", pasakė wardenas. Jis taipgi mušęs Browną. Sargas pasi-

męs šautuvą, atstatedis į Browną ir smogęs į galvą su gelžgaliu, ištrauktą iš buldozelio, kuris buvo netoli.

Vėliau, tą pačią dieną, wardenas pareiškęs kaliniams: "Aš žinau, kaip elgtis su jumis, juodi kalės vaikai".

Gražus vaizdas to, ką baltųjų viršenybės kultas padarė iš žmonių Georgia valstijoje.

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 100 Naujų Skaitytojų
Atnaujinimui Visų Esamų Prenumeratų
Sukėlimui \$4,000 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajas eitų planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 25 naujas prenumeratas, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$700 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 40 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$1,300 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$500 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų atnaujinti visas esamas ir sukelti \$450 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono vardas bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajaus randasi pavyzdgingiausiai pasirodžiusio vajuje trečio rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekanciai: už naują metinę prenumeratą 4 punktai, už atnaujintą 2 punktai ir už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 1 punktą.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiriama dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus ir skaitytojus labai prašome kuo ryžtingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savaitraštį.

Vajaus darbo gautus rezultatus prašome tobčiau prisųsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton ir vajininkams bus skiriami už tai punktai.

Primename, kad kaip naujos taip ir atnaujintos prenumeratos kaina: Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams; Jungtinėse Valstijose, Tarybų Lietuvoje, Brazilijoje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenumerata — pusė metinės kainos.

Liaudies Balsas įžengia į 25-tus savo gyvavimo metus. Vajininkai ir rėmėjai per 24 metus sunkiausią naš-tą nešė dėl Liaudies Balso išlaikymo. Ši darbmetė savo uždaviniais pralenkia daugelį pirmesniųjų, tad visus skaitytojus prašome kiek galint prisidėti prie vajaus darbo ir gausiau paremti savaitraštį.

Administracija

Motiniai
ok
s šioj liūdnoj
ir jos šeimai

Montrealo Žinios

Užsikimšę Tiltai — Siauri, Negali Būt Kitaip

Kas kart vis daugėjant automobilių skaičių ir Montrealo miestui esant ant salos, iš visų pusių apsuptam upėmis, daugeliu atžvilgių seni, siauri tiltai sudaro tikrą problemą. Vasarą žmonėms savaitgaliais išvažiuojant laukus pasidiegoti saule, tyru oru pakvėpuoti, išvažiuojimas ir daugiau — sugrįžimas, tiesiog darosi neįmanomas. Štai, pavyzdžiui, kelių departmentui padarius išvažiuojančių ir grįžtančių automobilių suskaičiavimą, vieno savaitgalio laikotarpiu, rugpiučio 17, 18 ir 19 d., pasirodė, kad per septynis iš Montrealo ir atgal tiltus pervaziavo 712,543 automobiliai. Reikia tik įsivaizduoti, koks ant tiltų gali būti užsikimšimas, kuomet veik visais tiltais tik po vieną automobilį eilė tegali pervaziuoti.

Tuo tarpu valdžios ir kelių autoritetai, brangina leidi-

mus, ima gazolino taksus, švaisto visur iš žmonių surinktus pinigus, bet apie tiltų praplatinimą visai nė nekalba!

Kai Kraujas Susimaišo Su Tumeičių Sunka...

Ne seniai čia teko vienam teisėjui išspręsti "nelengvą" bylą. Turgavietėje vyras su žmona besipirkdami gėlių, daržovių ir ko kito, susibarė tarp savęs. Žmona pradėjo švaistyti tumeites į savo vyrą. Vyras savęs "apsigynimui" pradėjo griebti nuo pardavėjo stalo tumeites ir sviesti į savo žmoną. Įsikišo pardavėjas ir abu vyrai susimušė, kol policija juodu areštavo. Nors abiem iš nosių, tiesa, tekėjo kraujas, bet abu ant veido turėjo nemažai ir tumeičių sunkos, todėl teisėjas negalėdamas nuspręsti kiek ten kraujo "pralietą", kiek tumeičių sunkos, abu kaltininku išteisino... O moteris, visai teisme nedalyvavo.

Viena Religinė Grupė Kaltina Kitą dėl Radijo

Prieš porą savaitių francūzų protestonų grupė įteikė savo skundą Karališkai Komisijai ant Royal Commission of Broadcasting, kuriame sako, kad francūzai Rymo katalikai grąšina ekskomunikavimu privatiškus radio operatorius, kad priverstus juos neduoti naudotis radio francūzams protestonams skelbti savo tikėjimą. Jie, sako, turi davinių, kad tai daro St. Jean-Baptiste sosaidė, Knights of Columbus ir vienas vyskupas.

J.—

Padėkos Žodis

Labai nuoširdžiai dėkojame draugams Milakniams už surengimą mūsų 20 metų vedybinės sukakties atžymėjimo, taip pat ir jiems padėjusiems B. Papaurikams, B. Pakuliams, Jokubkai; A. Milaknienei už tiek daug triūso, už skanius valgius, ir jai padėjusioms L. Papaurienei, A. Atraitytei, B. Džiaugienei. Visoms už tokį širdingą pasidarbavimą reiškiamė širdingiausį ačiū.

Taipgi ačiū A. Atraitytei už gražią muziką, L. Papauriukui už nutraukimą pavelsių.

Dabar nuoširdžiausias ačiū

Unijos ir Politika

S. Karpė

Paskutiniais metais visos Kanadoj jaučiamas pažangesnių partijų apsilpimas. Ne tik rinkimuose, bet ir šiaip politiniame ir organizaciniame darbe matomas atoslugis. Daug kam dažnai kyla klausimas, kodėl taip yra? Nejaugi darbininkai nusisuka nuo savo partijų?

Giliau panagrinėjus galima surasti priežastį, kodėl partijinis darbo žmonių judėjimas susilpnėjo.

Kada Kanados darbo žmonių gyvenimas buvo labai sunkus, ypač krizio metu, unijinis judėjimas Kanadoje vaidino labai mažą rolę. U-

nykiai visiems dalyviams mūsų sukaktuvėse už gerus linkėjimus, už gražią ir vertingą dovaną, ir tiems, kurie negalėjo dalyvauti, broliui Kaziiui ir kitiems.

Labai malonu buvo praleisti vakarą su broliu Vytautu, draugais, kaimynais, gerais pažįstamais ir visais svečiais. Tas viskas visam mūsų gyvenimui pasiliks graži atmintis.

Dar kartą širdingai ačiū visiems ir visoms už viską.

Balys ir Zosia Klemkai
Saint Paul de Joliette, Que.

nijos buvo mažos, daugiausia amatinės, vienoj įmonėj susiskaldžiusios į eilę skyrių. Darbininkų reikalų gynėjomis buvo partijos: komunistų, socialistų, vėliau CCF, o prie to atsirado ir Social Credit. Ypatingai didelį vaidmenį vaidino komunistų partija. Ji vadovavo bedarbių kovoms už pašalpą, ji vedė intensyvių vaju organizavimui darbininkų į unijas, už unijų vienybę. Ji vedė kovą prieš fašizmą, prieš karą. Tai buvo aštrių kovų laikotarpis. Tai buvo greito Kanados darbininkų politinio ir organizacinio brendimo laikotarpis.

Laikui bėgant, ypač karo metu, Kanados darbininkų unijos smarkiai išaugo. Ne tik išaugo organizaciniai, bet ir sutvirtėjo politiniai. Vis daugiau ir daugiau ekonominių kovų perėmė unijos. Šiame klausime partijoms teko atsistoti antron vieton. Jeigu jų nariai ir dabar stovi vadovybėje, tačiau jie kalba ir veikia unijų vardu.

To pasekoje, šiandien darbininkai Kanadoje stovi aukštai unijiniu atžvilgiu. Ekonominiuose reikaluose jie tvirti. Fabrikantai priversti skaitytis su darbininkų ekonominiiais reikalavimais. Tai žinoma, labai geras reiškinys. Reikia visiems darbo žmonėms tuo džiaugtis ir dar daugiau darbuotis, kad unijos augtų, jų vienybė didėtų.

Tuo tarpu politinis darbo žmonių judėjimas susilpnėjęs. Net CCF susilpnėjo, nors daug unijų lyderių yra tos partijos nariai ir suvažiavimuose agituoja už tai, kad unijos remtų CCF. Tai, be abejonės, negeras reiškinys.

Reikia tikėtis, kad šis reiškinys laikui bėgant bus įžiūrėtas ir darbo žmonės atkreips didesnę atydą į politinius klausimus. Darbo žmonių partijos yra svarbus darbo žmonių ginklas. Būtų daug lengviau ir unijų kovojė, jeigu darbo žmonių partijos būtų tvirtos, turėtų didesnes atstovybes valdvietyse.

Reikia nepamiršti, kad gerlaikis, kuris dabar yra Kanadoje, nebus amžinas. Ne visame kame ir dabar gerlaikis. Nekurios industrijos labai šlubuoja. Pavyzdžiui, ūkio mašinų įmonės netoli užsidarymo.

Šis gerlaikis yra charakteringas. Jo priežastis yra vyriausiai ginklavimasis. Bet ginklavimasis negali tęstis visą laiką. Susidarys užtekstinai ir ginklų. Sumažės pareikalavimas ginklų, pradės (Pabaiga ant 9 pusl.)

Sveikat

Perdaug greitas mušimas — "tachy greitaširdystė" labai na ir išgąsdina žmōdis pasileidžia plakt kart greičiau: bent 150 kartų per minutę greičiau ir už negimdikio širdį (120). Si siunta lėkt, nelyginadės erzilas, ir tu jos nesuramins, neįva atgal į normaliąsias

"Supraventricular cardia" ypač atspar širdystės rūšis, nekūkių vaistų. Šitoks antpuolis — "heart dažniausia žmogų pakai jam viduriuose perdaug dujų, ir tos pučia vidurius, spausūn į širdį ir neduodtos laisvai regulingiot. Tai širdis tikrustelia, pasispardeleidžia pašėlusiai lėtai mušt.

Neseniai tapo si pagamintas vaistas thoxamine hydrocurs turįs efektingmą, suvaldąs širdimą.

Artritu sergantijai, kaip parodo tyrturi tam organinų jie turi nenormalųnį hormoną, vadinahydroxypregnanolonąyra, artritu ("arthgoniams neveikliai antiinkstinės liaišsunkia į kraują jakytą sunką.

Sunkioji įsienėjū uždegimo rūšis, va"rheumatoid arthri kad padaro ligonįbet ji ir užmuša, rAtseit, vien nuo tmatizmo žmogus g mirt, be jokios dargos.

Reumatizmams gtoįjama įvairybė visų, net ir galingie, nai — kortisonas irbet jie tik laikinai na simptomus, bettų, nusidėvėjusių skaulų galūnių atitstengia.

Dr. J. J. Kašk

Parsid

250 akrų žemės

Visi trobės

Parsiduoda ger tist: nesveikata.

Dėl plate

602 P

Arba rašyk:

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilę ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Dabar Mes Turime Naujai Įrengtą

Moderniškiausią Storage

dėl apsaugojimo nuo sudegimo, pavogimo, šilumos ir kandžių sugadinimo.

Prašome Visus Siųsti Savo

FURCOATUS - FUTRAS

Žieminius ir Vasariškus Drabužius į

Mūsų Modernišką Storage.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugeli Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Egt

5537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. per pietų

Siuntiniai į Lietuvą

Esame susitarę su "Ukrainska Knyha" Toronte dėl sumokėjimo mūto Kanadoj Galite Siųsti Siuntinius Per Mūsų Firmą

MONTREAL OVERSEAS PARCEL SERVICE (Reg'd)

4112 St. Lawrence Blvd.

Phone PL. 4725 — Montreal, Que.

Taipgi siunčiam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Taipgi priimam ir naudotus daiktus.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1176 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860

Montreal 2, P. Q., Canada

Sveikata

Perdaug greitas širdies mušimas — "tachycardia", greitaširdystė labai suvargina ir išgąsdina žmogų. Širdis pasileidžia plakt bent du kartus greičiau: bent po 140-150 kartų per minutę, tai dar greičiau ir už negimusio kūdikio širdį (120). Širdis pasiunta lėkt, nelyginant įsibaidęs eržilas, ir tu jos niekaip nesuramins, neįvaysi jos atgal į normaliąsias vėžes.

"Supraventricular tachycardia" ypač atspari greitaširdystės rūšis, neklauso jokių vaistų. Šitoks "širdies antpuolis" — "heart attack" dažniausia žmogų pagriebia, kai jam viduriuose susidaro perdaug dujų, ir tos dujos išpučia vidurius, spaudžia viršun į širdį ir neduoda jai vietos laisvai regulingai trūkti. Tai širdis tik staiga krustelia, pasispardo ir pasileidžia pašėlusiai lėkt, greitai mušt.

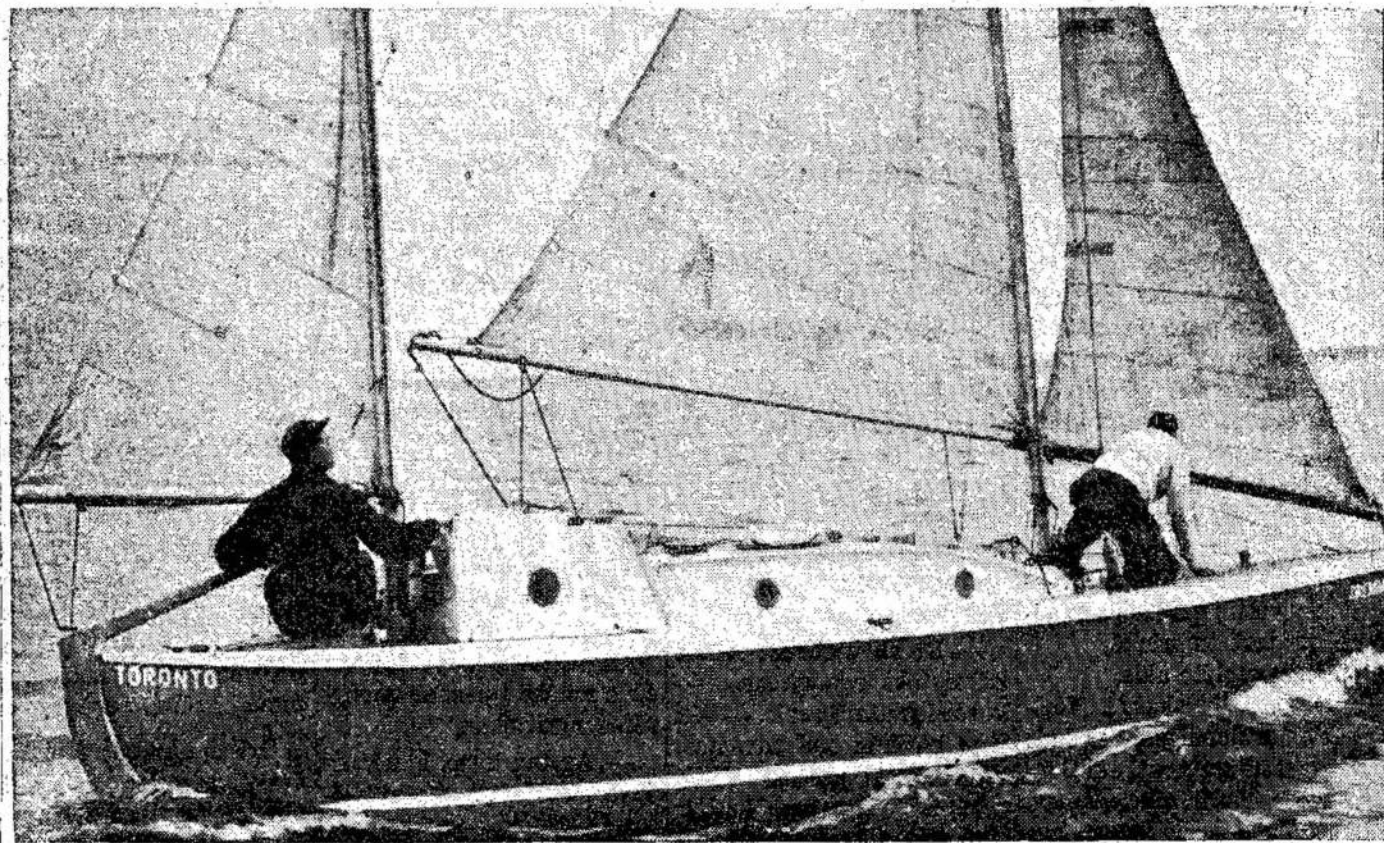
Neseniai tapo sintetiškai pagamintas vaistas — "methoxamine hydrochloride", kurs turis efektingą veikimą, suvaldąs širdies plakimą.

Artritu sergantieji ligoniniai, kaip parodo tyrinėjimai, turi fām organinį pagrindą: jie turi nenormalų adrenalini hormoną, vadinamą "17α-hydroxpregnanolone". Tai yra, artritu ("arthritis") ligoniams nebeveikia normaliai antiinkstinės liaukos: jos išsunkia į kraują jau sudarytą sunką.

Sunkioji įsisenėjusio narių uždegimo rūšis, vadinamoji "rheumatoid arthritis" netik kad padaro ligoņ paliegėlį, bet jį ir užmuša, numarina. Atseit, vien nuo tokio reumatizmo žmogus gali ir numirt, be jokios dar kitos ligos.

Reumatizmams gydyt vartojama įvairybė visokių vaistų, net ir galingieji hormonai — kortisonas ir "ACTH" bet jie tik laikinai palengvina simptomus, bet sugadintų, nusidėvėjusių sąnarių ir kauhų galūnių atitaisyt nestengia.

Dr. J. J. Kaškiaučius

Du jūrininkai, Fender ir Battersby, sumanė perplaukti Atlantą čia matomu laiveliu. Jie paliko Montrealą birželio 14. Jų žmonos laukia Anglijoje jų pribūvant. Vienas laivas Atlante matė šį laivelį, bet jame nesimatę nieko. Žmonos mano, kad jų vyrai buvo laivelyje, miegojo, bet gali būti ir taip, kad jie buvo išmesti bangų ir prigėrę.

UNIJOS IR POLITIKA

(Atkelta nuo 8 pusl.)

lėtėti jų gamyba, su tuo lėtės ir eilė kitų industrijų.

Tiesa, dabar yra šiokių tokių apdraudų, kurios neleis tokiam aštriam kriziui pasireikšti, bet nebus pyragai, kada dažnai teks remtis tik "apdraudomis".

Ant galo, nejaugi darbininkai visą laiką turės būti tik pavaldiniais?

Pardavimui

Parsiduoda 2 akrai žemės, stuba 4 kambarių. Hydro. Vištininkas 12 x 30, 5 obelės, 30 šeimynų bičių ir stubos rakandai. Parsiduoda viskas kaip stovi. \$3,000 cash.

Kreiptis šiuo adresu:

P. Bapersty,
R. R. 2, Utopia, Ont.

Parsiduoda Tabako Farma

250 akrų žemės, iš kurios 63 akrai su ONB teisėmis.

Visi trobėsiai nauji; visos mašinos geros.

Parsiduoda geromis sąlygomis. Pardavimo priežastis nesveikata.

Dėl platesnių informacijų telefonuokit:

602 Ring 15, West Lorne, Ont.

Arba rašykit: F. Kelly, R. R. 2, West Lorne, Ont.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius iš naujų ar dėvėtų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Raundasi:

TORONTE:

1162 Dundas St. W. — 2223 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERIJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DĖMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nespakuoti) turi svėrti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DĖMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

2223 Dundas St. W. — LE. 7-1422

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Telefonas: LE. 2-8928

A. BALTRŪNAS

Dainavos Pavasaris

(Tąsa)

Grįžęs iš pirties, Ančiulis susisukavo prieš veidrodį žilus, plikumo praskydyntus plaukus, išsrėbė lakšinių dubenį ir atsigulė. Bet vos tik pasigirdo senio knarkimas, kažkas pabeldė į langą. Iš pradžių tyliai, po to — jau garsiau, nekantriau.

— Baladojasi, tėvai... — įsiklausiusi į garsus palangėje, pratarė kupriukė.

Senis atplėšė akis.
— Ten dabar kas?.. Viešpatie maloningas, neduos žmogui nė sumerkti akių! — Stenėdamas ir aikčiodamas, Ančiulis atsisėdo lovoje, nulėjo basas kojas žemyn. — Įleisk, ką jau ten dievas siunčia... —

Ančiulis numanė, kad belėdžiasi ne kas kitas, o tik Drižas. Pastaruoju metu banditai taip dažnai ėmė pas jį lankytis, kad net senis pradėjo nuogąstauti: užmatys, ko gero, ateinančius bereikalinga akis, tada eik sveikas ir su namais, ir visu geru. Iš visa ko buvo galima spręsti, kad Drižas su saviškiais laikosi kur tai netoli. Bet klausinėti jų Ančiulis nedrįso, o banditai apie tai nė puse žodžio neužsiminė.

Kupriukė, nukandusi siūlą ir išmeigusi adatą į lango staktą, nušlepsėjo priemenėn, atšovė duris.

— Labas vakaras! — Drižas stabtelėjo tarpduryje, apžvelgė pirkia. — O kur daugiau šeimynos? —

Tėvas paniūręs kasėsi krūtinę. Už jį atsiliespė vyresnioji duktė:

— Mama su Jule išvažiavo, daugus: dėdina sunkiai serga, aplankyt per žmones prašė... O Vincė tai čia pat. Dar iš apylinkės negrižo. Repticijos ten jų, ar kas?.. —

Pasiėmęs iš po prieždos ražą, Drižas nubraukė snieguotus batus.

— Užeik, — ne tiek žodžiu, kiek galvos judesiu paliepė jis stovėjusiam priemenėje rudžiui ir tik po to vėl kreipėsi į kupriukę. — O tu, širdelė, gal langą, taip sakant, pridengtai... —

Banditai neskubėdami susisuko po suktinę, užsivėrė. Matėsi, kad jie niekur nešukuba ir jokio ypatingo reikalo neturi. Drižas, klapsėdamas sunkiais batais, nuėjo arčiau stalo, apžiūrėjo karpomą moteriškam paltui milą, nusistebėjo, iš kur dar žmonės gauna medžiagų. Sužinojęs, kad visą rietimą atvežę į Pakirsnio kooperatyvą, Drižas susiraukė, valandėlę tyliai galvojo.

— O Vincė, sakot, vis dar vaikiojasi į tą Pakalnytės

baletą? — vėl prisiminęs, paklausė.

— Priskurdo kaip smala, neduok tu, viešpatie!.. —

Ančiulis atsikrenkštė, kurį laiką bambėjo po nosimi. Paskui įsimovė basnirčia į klumpes, išėjęs priemenės tamsoje užgriebė maltuvėlės duris, surado lentynėlėje samagono butelį. Grįžęs liepė dukterei papiaustyti lašinių.

— Ko čia stebėtis: kokie laikai, toks ir jaunimas... — kurčiai pratarė senis. — Nei jiem gavėnia, nei adventas. Raudodami prašosi dievo rykštės... Kur tau, kad ir tėvo geram žodžiui apkurto! Kai paimsiu, sakau, vadžias, tai išdulkės visi tanciai... Visai baigia išeiti ratų keiliais merga... —

— Žiūrėk, ko gero į komjaunuolius perkrikštys vaiką. Moka jie... — pastebėjo Drižas.

— Ir čirpanti sterblėje parsineš! — nusiėpė aukišniais dantimis rudis.

— Apsaugok, viešpatie, kad blogoje valandoje neprisitarti!.. — baimingai ištarrė senis ir dar labiau paniuro. — Gal, sakau, jūs peršnekėtumėt Vincę. Kitą kartą svetimo žodis greičiau pataik.

Drižas nieko aiškiai nepažadėjo. Tik pamažu, lyg košdamas pro dantis, išgėrė pusstiklinę balzganos samagono, išspiovė šleikštulį ir pauostė šviežios ruginės duonos riekutę. Pripylęs pusę stiklo, pastūmėjo rudžiui.

— Tai ko gi jie ten susipešė: mergomis nebesidalina? — lyg visai tarp kita ko, po kelių minučių vėl pasiteiravo Drižas. — Narjauskiuką, girdėjau, aplupę? —

Kupriukė, iš Vincės pasakojimų žinojusi apie tą įvykį, šniukrodama aiškino, kaip girti bernai atėję į repticiją ir kaip paskui Narjauskiuką parmušęs žemėn Kaušpėdų Povilas.

Drižas tylomis klausėsi pasakojimo. Tik retkarčiais nervingai sukurtėdavo jo gauruoti antakiai, veidu perbėgdavo pašaipa.

— „Su Kaušpėduku mes vieną gražią dieną susitvarkysim, — pagalvojo apie Povilą Drižas. — Atsirūšs jam tada visi tanciai ir visi grojimai... O Narjauskiukas gal ir nieko vyras. Reikės užėiti pas juos. Tėvas ne iš plikių, su tokiu ir kalbą, taip sakant, rasti lengviau.“

Trinktelėjo kiemo varteliai. Pasigirdo skubūs žingsniai.

— Vincė parėjo, — į neramus, klausiančius banditų žvilgsnius atsakė kupriukė ir

vėl nuturseno atidaryti duris.

Išvydusi prirūkytą trobą ir paklodėmis uždangstytus langus, Vincė iškart suprato, kas per svečiai sėdi už stalo. Įraudusi nuo skubaus ėjimo, mesdama ant lovos galo kailinukus, ji su užslėpta pašaipa ištarrė:

— Skalsink, dieve!.. —

Banditai linktelėjo galvomis. Tėvas nusišnypstė nosį, pikta praburlo:

— Tai ir vėl trainiojies su tais skuduriais iki vidurnakčio?.. —

— Su tais, — neatsigrėždama, patvirtino duktė. — O kas? —

Sugirgždėjo lova, kulverčiais nulėkė į pasuolį paspyrėtas medžiokas.

— Ar tau tėvas kalba, ar šuva skalija!.. — virptelėjęs iš pykčio, garsiai ėmė bartis Ančiulis. — Viešpatie dieve, tai prisigyvenau ant senatvės!.. Teisingai sako geri žmonės, kad nesibaigs geruoju šitie lakstymai. Parsineši sterblėje, — senis minutėi pritilo, nurijo kartėlį ir po to jau vienu ypu išgriaukė: — Tai kaip kalė išvysiu iš namų!.. Žinok!.. —

— Tėvai!.. — pamėgino raminti iširdusį senį kupriukė. — Tu jau visada taip... —

— Tylėt! — nesavu balsu suspigo Ančiulis, bet ir pats, matyt, nusigandęs savo riksmo, ėmė kalbėti santūriau, lyg ir skūsdamasis: — Tau gi nesvarbu, kad tėvą bolševikai gatavi už gerklės pagriebti. Šok, dainuok!.. Ant mano kapo bus kam kadrių trepsėt su kaušpėdukais. Užsiauginau... —

— O kas gi tave griebia už gerklės? — niūriai pratarė Vincė, susigūžusi prie prieždos, veltui bandydama įpūsti seniai išblėsusias žarijas. — Jeigu žinotų viską, tai gal tada ir kitaip su tavim pakalbėtū... —

Paskutinius žodžius ji ištarrė nedrąsiai, vos girdimai. Bet tėvas vis tiek krūptelėjo, pašoko lyg nudilgintas.

— Jūs girdit? Jūs gi girdit, ką šneka šita?.. — dėbelėjo jis akimis į Drižą, į rudį. — Dieve, karaliau!.. Kaip tėvės dar netrenkia vietoje perkūnas už tokias kalbas? Atleisk man, viešpatie... Ir tai duktė, savas vaikas. Tai nubėk, pati pasakyk! Ech, tu... — Ančiulis kažkaip iš karto sugniužo, jo apšepęs smakras ėmė virptėti, spragtelėjo šykščios ašaros... — Tegul dievas mane teisia, jeigu aš ką... Tik ne tau kalbėti šitaip apie savo gimdytojus! Ne tau, katrą ant rankų čiuciavau, nešiojau... — Ančiulis artistiskai iškėlė rankas, susiėmė už galvos. — Paklausk tik, kaip aš ją pas Merkinės daktarą vežiau, kai ji škarlatina mažutė sirgo. Tokis buvo speigas. Po kailiniais, prie

plikų krūtų glaudžiau, kad tik nesusaltų, nepablogėtų... —

Vincė, iki tol panarinusi galvą, dabar pakėlė pilnas ašarų akis, išmeigė į tėvą.

— O gal ir geriau būtų buvę... — pratarė ji kurčiai. — Didelė man dabar laimė... Visi žmonės kaip žmonės, tik man negalima. Bijok dar kitiems pažiūrėti į akis. Pagalvoju kai kada: jeigu žinotų, kad mačiau, kaip jūs visi Anę... —

Mergina sukukčiojo balsu ir, pribėgusi prie lovos, užsikniaubė ant pagalvės. Siau-ri jos pečiai be perstojo virpėjo lyg krečiami drugio. Geltona kasa, nusileidusi iki žemės, brūžavo aslą.

Drižas raukydamasis susižvalgė su rudžiu, kažką skubiai lyg prieš ataką galvojo. Paskui atsikėlė, sunkiais žingsniais paėjo arčiau merginos. Ančiulis, graibydamasis ranka apie krūtinę, žvangino medalikėliais ir neramiu žvilgsniu sekė Drižą.

— O tu neraudok, Vincė, — pasigirdo nelauktai ramus ir net dirbtinai malonus Drižo balsas. — Pasikarščia- vai, taip sakant, leptelėjai ne tą žodį, ir gana. Mes irgi buvom jauni. Atsišokom, atsidainavom iki valiai. Ir nieko čia labai blogo, kad ten šokius repetuojat... —

Vincė nustebusi pakėlė galvą. Šviesiose jos blakstienose tebežvilgėjo ašarų rasa. Dar labiau apstulbęs klausėsi Drižo kalbos senis Ančiulis.

— Bet užmiršti, kad mes esame lietuviai, patriotų tauta, negalima, Vincė! — Drižas dusliai kostelėjo į sauja, padėjo jai ant peties ranką, pats prisėdo lovos kamputyje. — Reikia saugoti save nuo jų agitacijos ir kitiems padėti išlikti sveikiems, nesugadintiems. Tu mane, taip sakant, supranti. Atsimeni, kaip švėsdavom mes mokykloje vasario šešioliktąją? Tiesa, tada tu buvai dar visai mažytė, pirmaskyrė. Bet ir vėliau, prie vokiečių, mes mokėjom branginti tėvynės laisvę, mes didžiavomės Lietuvos praeitimi, jos kuni- gaikščiais. Visa tai bolševikai nori suniekinti, priversti mus užmiršti savo tautos vardą. Juk taip? —

Mergaitė tylėjo.
— Supras, mat, paršiukas apie debesį, — niauriai burbtelėjo Ančiulis. — Kitą kartą prieš valgant ir persižegnot užmiršta... —

Drižas pasisuko į rudį, mirktelėjo. Šis pasirausė vidinėje švarko kišenėje, ištraukė pluoštą mašinėlę rašytų atsisaukimų. Drižas paslėpė popierius rankovėje ir, grįžęs prie stalo, užvedė visai kitą kalbą. Tik vėliau, kada išuštėjo samagono butelis ir jie susiruošė išeiti, Drižas neva slapta pasivedė

Vincę į nuošalesnį kampa, padavė atsisaukimus:

— Pati pasiskaityk ir, taip sakant, nuo kitų neslėpk!.. —

Lauke buvo akla naktis. Niekur nesimatė jokios švieselės. Kažkur toli, Pakirsnio pusėje, be perstojo amsėjo šuo.

— Neįklampins, kaip manai? — jau visai arti Kasulio kiemo pasiteiravo rudis.

— Gali būti ramus. Obuolys nuo obels toli nekrenta, — numojo ranka Drižas.

DEŠIMTAS SKYRIUS

Pasibaigus Aukščiausios Tarybos sesijai, Norkūnas paskubomis apsilviko palatą, susidėjo į portfelį nusipirk- tas knygas ir kartu su pirmuoju deputatų būriu išėjo į gatvę. Iki traukinio buvo dar keturios su puse valandos. Nedelsdamas veltui laiko, Antanas patraukė švietimo ministerijos link, tikėdamasis, kol dar nesibaigė darbo valandos, rasti jam reikalingus žmones.

Nors apskrities švietimo skyrius jau seniai buvo paruošęs naujojo mokyklos pastato statybos dokumentaciją, o skyriaus inspektorai, Genadijus Pavlovičius padėdamas, peržiūrėjo ir patikslino samatą, — popieriai vėl kažkur nugrimzdo ministerijoje, statybos klausimas dar nebuvo galutinai išspręstas.

Mieste vis mažiau besijautė karo pėdsakai: dalis išdegusių namų buvo atstatyti, kiti — apvainikuoti pastoliais. Vyko skubūs sostinės atstatymo darbai. Gatve vienas paskui kitą traukė pakrauti plytomis ir cemento maišais sunkvežimiai. Už aukštų lentinių tvorų, skiriančių atstatomus namus nuo praėivių, virė darbas... —

Tiršta migla gaubė erdvią katedros aikštę. Lyg pro pieno-putas matėsi vos žiūrimi Gedimino kalno ir pilies kontūrai. Iš klasikine rimtimi dvelkiančių katedros nišų tuščiomis akių angomis žvelgė gipsinės šventųjų statulų. Varpinės papėdėje sėdėjo parietės kojas senukas elgėta ir namų darbo smuikėliu zyzino primityvią melodiją.

Pasukęs siaura senamiesčio gatvike, visiškai nebetoli ministerijos, Antanas pamatė dar vieną nuostabiai gražų raudoną plytų pastatą. Tai buvo šv. Onos bažnyčia. Daugiakampiai aštrūs bokšteliai, langų arkos, puošnus portalas — viskas susiliejė į vėšų, liepsnojančių statmenų linijų žaismą, kažkuo primenančių atkaklų vijoklių kopimą aukštyn, — traukė prie savęs, nelaido atsiplėšti žvilgsniui. Ir jeigu ne artėjančio vakaro prieblanda, ne mintis, kad netrukus ministerijoje baigsis darbas, Norkūnas dar ilgai būtų sto-

vėjęs ir žiūrėjęs į migskendinius aštriabriu pastato bokštelių... —

Ministerijos koridori kabėjo lenta, kurioje išvardinti visi skyriai, rdyta, kuriame aukšte ir baryje jie yra.

Kadaise, kai Antanas vašiūnuose mokytojavo pirmuosius metus, Kriknas buvo apskrities liašvietimo skyriaus inspe-rius. Dabar jis čia, mri-rijoje, vadovavo skyriu-kytojas nutarė visų užeiti pas jį ir, jo pa- mas, susirasti reikal- žmones, kurie taip atka- marinavo mokyklos sta- Aukšta, ryškiai išsida- sekretorė, purtydama- klusnias garbanas, nuž- mokytoją nuo galvos il- jų, paklausė, iš kurios- kyklos ir kokių reikalu-

— Rivašiūnų?.. — nutebusi, lyg ir su užta pakartojo ji, tarsi N- nas būtų paminėjęs vie- esančią kur nors už spē- čio. — Tamsta palauki- dėjas dabar užimtas. Geriau — užėikit rytoj.

— Aš vakare išvaž- O reikalas skubus... —

Sekretorė, rodos, ne- girdo mokytojo žodži- buvo labai užsiėmusi k- kio rašto registracija i- įmantriai, atlaužusi n- pirštelį į šoną, laikė ta- kuotų nągų gintarinių p- nakotį, kad Norkūnas ir jausdamas krūtinėje- tvenkiantį maudulį, ne- so jai dar kartą pr- apie save.

Laukiamajame buvo Norkūnas nusivilko neramiai pažvelgė į k- laikrodį ir vėl ėmė. Sekretorė, užvertusi tracijos knygą, išsise- rankinuko papirosų nukratė į peleninę t- trupinius ir, apsižiū- kad neturi po ranka- ky, pasuko į Norkūną- gą ir nieko nesakanti- ni. Staiga jos akys, pa- jusios mokytojo švar- lape deputato ženklelį- platėjo. Palikusi ant- cigaretę, metusi Anta- glumusi „atsiprašau“, jau pat nukaukėjo au- batų kulniukais į virš- kabinetą, o po kelių- džiū, vėl pasirodžiusi- se, paprašė.

— Draugas Krik- prašo jus užėiti... —

Iš pirmo žvilgsnio- nui pasirodė, kad p- septynerius nesimaty- tus Krikščiuonas hē k- pasikeitė. Tik plauka- truputėlį apšarmoje- siuose, dabar buvo vi- Bet jau sveikindamas- pastebėjo, kad buvęs- ties švietimo skyriaus- jas vis dėlto smarkia- nes. Jo veidas dabar b- braižytas raukšlų va- žvilgsnis pavargęs, bla-

— Na, kaipgi tu l-

ošalesnį kampa, išaukumus:

basiskaityk ir, taip kitų neslėpk! . . . buvo akla naktis. simatė jokios šviekur toli, Pakiršnio perstojo amsėjo

lampins, kaip maau visai arti Kanos pasiteiravo ru-

būti ramus. Obuo- bels toli nekrenta, ranka Drižas.

TAS SKYRIUS

rus Aukščiausios sesijai, Norkūnas is apsilviko palta, portfelį nusipirk- s ir kartu su pir- utatų būriu išėjo į traukinio buvo os su puše valan- sdamas veltui lai- as patraukė švieti- erijos link, tikėda- dar nesibaigė dar- os, rasti jam rei- mones.

apskrities švietimo u seniai buvo pa- jojo mokyklos pa- bės dokumentaci- iaus inspektoriai, Pavlovičiaus pa- ržiūrėjo ir patiks- a. — popieriai vėl grimzdo ministeri- bos klausimas dar utinai išspręstas. is mažiau besijau- dsakai: dalis išde- ū buvo atstatyti, vainikuoti pasto- o skubūs sostinės darbai. Gatve vie- i kitą traukė pa- tomis ir cemento sunkvežimiai. Už tinių tvorų, ski- statomus namus ū, virė darbas. . . nigla gaubė erdvią aikštę. Lyg pro s matėsi vos žiū- nino kalno ir pilies iš klasikinė rimti- nčių katedros nišų akių angomis žvel- s šventųjų statu- nės papėdėje sėdė- ojas senukas el- mų darbo smuike- primityvią melodi-

siaura senamies- e, visiškai nebeto- rijos, Antanas pa- vieną nuostabiai donų plytų pasta- vo šv. Onos bažny- giakampiai aštrūs langų arkos, puoš las — viskas susi- ešlų. liepsnojantį linijų žaismą, kaž- enantį atkaklų vi- imą aukštyr, trau- avęs. nelaido atsi- gsnini. Ir jeigu ne vakaro prieblan- ntis, kad netrukus oje baigsis darbas, dar ilgai būtų sto-

vėjęs ir žiūrėjęs į migloje skendinčius aštriabriaunius pastato bokšteličius. . .

Ministerijos koridori u je kabėjo lenta, kurioje buvo išvardinti visi skyriai, nurodyta, kuriame aukšte ir kam- baryje jie yra.

Kadaise, kai Antanas Ri- vašiūnuose mokytojavo dar pirmuosius metus, Krikščiū- nas buvo apskrities liaudies švietimo skyriaus inspektori- us. Dabar jis čia, ministe- rijoje, vadovavo skyriui. Mo- kytojas nutarė visų pirma užteiti pas jį ir, jo padeda- mas, susirasti reikalingus žmones, kurie taip atkakliai marino mokyklos statybą. Aukšta, ryškiai išsidažiusi sekretorė, purtydama nek- lūsnius garbanas, nužvelgė mokytoją nuo galvos iki ko- jų. paklausė, iš kurios mo- kyklos ir kokiu reikalu.

— Rivašiūnų? . . . — lyg nutebusi, lyg ir su užuojau- ta pakartojo ji, tarsi Norkū- nas būtų paminėjęs vietovę, esančią kur nors už speigra- čio. — Tamsta palaukit, ve- dėjas dabar užimtas. O dar geriau — užėikit rytoj.

— Aš vakare išvažiuoju. O reikalas skubus. . .

Sekretorė, rėdos, nebenu- girdo mokytojo žodžių. Ji buvo labai užsiėmusi kažko- kio rašto registracija ir taip įmantriai, atlaužusi mažąjį pirštelį į šoną, laikė tarp la- kuotų nagų gintarinį plunks- nakotį, kad Norkūnas, nors ir jausdamas krūtinėje besi- tvenkiantį maudulį, neišdrį- so jai dar kartą priminti apie save.

Laukiamajame buvo šilta. Norkūnas nusivilko palta, neramiai pažvelgė į kabantį laikrodį ir vėl ėmė laukti. Sekretorė, užvertusi regis- tracijos knygą, išsiėmė iš rankinuko papirosų pokelį, nukratė į peleninę tabako trupinius ir, apsižiūrėjusi, kad neturi po ranka degtu- kų, pasuko į Norkūną abejin- gą ir nieko nesakantį žvilgs- nį. Staiga jos akys, pastebė- jusios mokytojo švarko at- lape deputato ženklelį, pra- platėjo. Palikusi ant stalo cigaretę, metusi Antanui su- glumusį "atsiprašau", ji tuo- jau pat nukaukšėjo aukštais batų kulniukais į viršininio kabineta, o po kelių sekun- džių, vėl pasirodžiusi dury- se, paprašė:

— Draugas Krikščiūnas prašo jus užteiti. . .

Iš pirmo žvilgsnio Anta- nu pasirodė, kad per tuos septynerius nesimatymo me- tus Krikščiūnas nė kiek ne- pasikeitė. Tik plaukai, tada truputėlį apšarmoje pau- siuose, dabar buvo visai žili. Bet jau sveikindamasis jis pastebėjo, kad buvęs apskri- ties švietimo skyriaus vedė- jas vis dėlto smarkiai pase- nęs. Jo veidas dabar buvo iš- braižytas raukšlių vagomis, žvilgsnis pavargęs, blaesus.

— Na, kaipgi tu laikaisi,

drauguži? — nekreipdamas dėmesio į deputato ženklelį, Krikščiūnas pasivedė moky- toją arčiau lango, juokais paliepė apsisukti, nužvelgė jį iš visų pusių. Savo tempera- mentu, jaunuolišką dvasia Krikščiūnas tebebuvo toks pat, kaip ir prieš septynerius metus. Prisiminė juodu ir pirmąjį savo susitikimą Mer- kinėje, dalijant valstiečiams žemę, ir pasivaikščiojimą po Rivašiūnų laukus tą dieną, kai Krikščiūnas pašalino Drižą nuo mokyklos vedėjo pareigų. . .

— Vedęs? Gal jau vaikų turi? — vis dar taip pat šil- tai šypsodamasis, pasiteira- vo Krikščiūnas.

Antanas suraukė kaktą ir, nenorėdamas daug pasakoti apie savo asmenišką nesėk- mes, pamažu nukreipė kalbą prie reikalo. Jis priminė, kad jau dveji metai statybos pro- jektas, nuolat svarstomas ir pertaisomas, kursuoja iš mi- nisterijos į apskritį, o iš apskrities į ministeriją. Vai- kai, kaip ir prieš dešimtį, penkioliką metų, tebesėdi mažytėse, tamsiose klasėse, tiktai dar labiau susispaudę, nes ir mokinių dabar dau- giau.

— O tu reikalauk, — stai- ga atsistodamas, pratarė Krikščiūnas. Susikišęs ran- kas į švarko kišenes, jis per-ėjo kilimu išilgai kabineto, vėl grįžo. — Griežtai reika- lauk. Kitaip vargu ar ką pe- ši. Visi čia mes subiuokra- tėjom, per popierius gyveni- mo nematom. Laukiame, ka- da kas nors nugarą gerai

pakasy. Kolegijos, posė- džiai. . . Visa tai, žinoma, rei- kalinga, bet. . . — jis sustojo netoli lango, prisimerkęs žvilgtelėjo į Antaną. — Pa- vydžiu aš tau, broliuži. Tu dirbi savo darbą ir matai jo vaisius. O mes — raštinin- kai, aplinkraščių rašinėto- jai. . .

Krikščiūnas, tarsi susidro- vėjęs savo atvirumo, valan- dėlei prtilo. Paskui staiga priėjo prie telefono, paprašė komunikatoriaus sujungti su planavimo - statybos sky- riumi.

— Eime, — padėjęs rage- lį į vietą, jis paėmė moky- toją už parankės ir pirmąjį išleido pro duris.

Dar prieš aštuonias Nor- kūnas atėjo į geležinkelio stotį, nešdamasis portfelyje naujosios mokyklos pastato statybos dokumentaciją su visomis reikalingomis rez- liucijomis.

Po partijos apskrities ko- miteto plenumo į valščius ir apylinkes buvo išsiųsti akty- vistai aiškinamajam-masi- niam darbui.

Kolūkių organiza v i m o klausimas dabar visose dar- botvarkėse iškilo į pirmąją vietą. Iki tol spaudoje pasi- rodydavo tik negausios žinu- tės apie pirmąsias žemės ū- kio arteles respublikoje. Da- bar jau ištisi puslapiai mir- gėjo steigiamųjų susirinki- mų aprašymais, reportažais, apybraižomis. "Kolektyvi- niai ūkiai — šviesaus ir pa- siturimo gyvenimo laidas".

"Tarybų Lietuvos valstiečiai vieningai pasirenka kolekty- vino darbo kelią" — skelbė stambiomis raidėmis laikra- ūčių atverstiniai. Apie tai kal- bėjo ir radijas, ir su paskai- tomis atvykę į kaimus lektori- ariai. Apie tai kalbėjo ir pa- tys valstiečiai.

Šeštadienio pavakare Ri- vašiūnų mokykloje turėjo į-

vykti apylinkės valstiečių su- sirinkimas. Šilinis dar iš va- karo apvaikščiojo visus kie- mus, ragindamas ateiti į su- sirinkimą pačius šeiminin- kus. Ir vis dėlto, išskyrus Budreiką, Kaušpėdų Povilą, dar kelis vietas aktyvistus, į mokyklą susirinko beveik vienos moterys. (Bus daugiau)

Odos O D O S Odos

Priežastis, kad tiek daug jūsų tautiečių perka odas pas mus, yra ta, kad pas mus pigiausias kainos ir mes turime visokių rūšių odų dėl batų ir pusbačių.

Visi reikmenys dėl aukštų batų \$10.
Užsakant naudokite Money Orderius

ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.

466 Bathurst St., Toronto (Į pietus nuo College St.)
Šeštadienį atdara visą dieną.

\$10.00 JUMS

Jeigu mes leisim Jūsų aliejaus tankai ištuštėti

Sowinski Fuel Oils

225 OSSINGTON AVE. LE. 5-5120

Pardavimas ir Aptarnavimas
Aliejaus Degintuvų ir Pečių

Namų Savininkai

Gal Reikia Jums Pinigų
Dėl Biznio ar Asmeniškams Reikalams?

LITHUANIAN - CANADIAN MORTGAGE CO.

duos jums grynų pinigų už antrą morgičių ant jūsų namo, nors jūs jau turite pirmą morgičių. Labai ma- ži mokėjimai. Nereikia mokėti už sutvarkymą morgi- čių.

Tele.: EM. 8-1242

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-6681

Elora Flower Shop

396 College St. WA. 1-5459
WA. 1-4228

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: LE. 4-4175

Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykit Bill Paulauską pas

Blustein's Furniture

531 Queen St. W. Toronto

Petro Bepirščio Bičių .

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit, telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit.

VALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington
Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139 Toronto

Toronto, Ont.

Svarbus Susirinkimas

Sekmadienį, spalio (October) 14 d., 2 val. p.p., Lietuvių salėje, 160 Claremont St., yra šaukiamas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių ir Liaudies Balso skaitytojų svarbus susirinkimas aptarimui mūsų draugijos tuojautinių reikalų ir Liaudies Balso vąjaus.

Visus KLLD narius ir narys, o ypačingai Liaudies Balso skaitytojus, vajininkus ir rėmėjus prašome dalyvauti šiame susirinkime.

Kuopos Valdyba

Torontiečių Kronika

Sunkiai Serga

K. Karmuzas jau geras laikas kaip sunkiai serga. Turėjo operaciją. Dabar jis randašis Queen Elizabeth ligoninėj. Atlankykit, kam sąlygcs leidžia.

Daugiau Vestuvių

Buvau rašęs, kad P. Pa-

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Pirma Kuopa Ruošia

Balių - Šokius

Šeštadienį, Spalis-October 20 d.

SAVO SALEJ, 160 CLAREMONT ST.

Bus gera proga linksmi laiką praleisti — pasiškoti ir pasivaišinti įvairiais gėrimais ir užkandžiai.

Visus Kviečiame Dalyvauti

Pradžia 6 val. vak.

Parengimų Komisija

juodžio ir O. Barštaitienės vestuvės įvyks lapkričio 3 dieną, bet dabar sužinojau, kad tą pačią dieną bus ir draugų Jakavičių sūnaus Henrio vestuvės.

Linksmų jiems vestuvių ir laimingo ženybinio gyvenimo.

Susiziedavo

Draugų Grigaliūnų dukte

Violet susiziedavo ir ruošiasi vestuvėms ateinantį pavasarį.

Paminėjo Sukaktį

Pereitą šeštadienį atsibuvo šaunus balius pagerbimui C. ir A. Narusevičių ryšium su jų 25-tomis vedybų sukaktuvėmis. Balių suruošė jų giminės ir draugai. Balius buvo didelis linksmas. Jaunieji buvo apdovanoti gražiomis dovanomis.

J. Sinkunas, ceremonijų vedėjas, pasakė trumpą kalbą, primindamas visiems susirinkusiems, kad C. Narusevičius per daugelį metų yra Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Komiteto sekretorius. A. Narusevičienė taip pat veikia visuomeniniame veikime.

Susirinkusieji giminės,

Domės! -- Domės!

NUPIGINTA KAINA MEDŽIAGOS
Vyriškiems bei Moteriškiems Kosciuumams

Vilnonės - Angliškos; praėjusio sezono
Nuo \$3.75 iki \$5.75 jardui arba nuo \$11.50
iki \$18.50 dėl vyriško kosciumo.

Dėl siuntimo į Lietuvą, taipgi galime suteikti
visa kita, kas reikalinga dėl pasiuvimo kosciumo

J. RACIO

Belsize Tailors

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykia

2011 Yonge St. HU. 9-9526
Toronto

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Residenc. — MI. 9352
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, iširia
akų nervus, nuo kurių pa-
elna nervuotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
nius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

draugau ir draugės ir pažis-
tami palinkėjo jiems ilgiau-
sų metų ir energijos tęsti tą
kilnų darbą.

Jaunieji buvo taip sujau-
dinti, kad vos galėjo padėkos
žodį pasakyti.

Mirė

Po ilgos ir sunkios ligos
pereitą pirmadienį mirė Mai-
kio Guobos žmonos motina
Mrs. Greta Volchok.

Nuliūdime paliko vyras,
duktė ir sūnus.

Reporteris

Toronte

LIAUDIES BALSO

Metinis

Parengimas

įvyks

Šeštadienį, Gruodžio 8 d.

Ukrainų Šokių Salėje
300 Bathurst St.

Prašome ruoštis dalyvauti

Rengėjai

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-
viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 46917

Jūsų Grožis — Mūsų Reikalas!

Alvena's Pin Curl Shop

Cold Waves — Shampoo & Fingerwave
Manicure — Eye Brow Arch

Savininkė: Alvena Meldažytė

899 DUNDAS ST. WEST, TORONTO

Dėl susitarimų: EM. 8-8896

Už Elektrą Tik \$2.51 į Mėnesį
(Flat rate)

Nereikia įmokėti
iš kalno

Daug šilto vandens su

Elektriniu vandens
šildytuvu

10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company

1617 DUNDAS ST. WEST
(Brock kampas)

LE. 4-4253

Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių
automobilių radiatorius

MERLE PORRITT

Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkė A. Rušenienė